

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike.

Inserati: do 9 peti vrt 1 D, od 20—15 peti vrt 1 D 50 p, večji inserati peti vrt 2 D; notice, poslane, izjave, reklame, preklicji peti vrt 3 D; poroke, zaroke velikost 15 vrt 30 D; ženitne ponudbe besedi 75 p. Popusti le pri naročitih od 11 objav naprej. — Inseratni davek posebej.

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži znamka za odgovor.

Upravništvo „Slov. Naroda“ in „Narodna tiskarna“ Knafljeva ulica št. 5, pritičeno. — Telefon št. 304.

Uredništvo „Slov. Naroda“ Knafljeva ulica št. 5, I. nadstropje

Telefon št. 34.

Dopise sprejema le podpisane in zadoštno frankovane.

Receptivov se ne vrača.

Posamezna številka stane 50 par = 2 kroni.

V inozemstvu 65 par = K 2.60.

Poštnina plačana v gotovini.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani in po pošti:

V Jugoslaviji:

rednoletno	polletno	3 mesečno	1	rednoletno	polletno	3 mesečno	1
90—	45—	27.50	7.50	150—	75—	39—	13—

Pri naročitih povzemanj se ima daljša naročilna doplačila. Novi naročniki naj pošljijo v prvi naročilni vedno po nakazilu. Na samo plemenito naročila brez poslatve denarja se ne moremo oglasiti.

Italijanski papež.

Po redakcijah italijanskih nacionalističnih listov padajo pred papežem Pijem XI. na kolena, kakor je padla nebrojna množica na Trgu sv. Petra, ko jo je blagoslovil svečano in odkrito, kakor še ni storil tega noben papež po letu 1870. Dež je lil, množica je klečala odkritih glav in Italijani so kričali na vse grlo: »Eviva il Papa!« in »Eviva l'Italia!« — Obilo je bilo tudi duhovniškega sveta, med katerimi so bili najglasnejši Benediktinci, ki so vsklikali: »Ta je pravi italijanski papež!« Italijanski vojaki so prezerljivo orozje istočasno s papeškimi stražniki. Italijansko ljudstvo je gledalo svojega papeža na balkonu in umevno bilo vzradoščeno do najvišje mere. Italijan se naglo razgreje. Kaj se ne bo razgrel zlasti v tako važnem trenutku, ko je novi papež razdrkl ključovalno oddaljenost od ljudstva in se mu je približal. Množica se je razšla in po trgu sv. Petra polje danes običajni promet. Poklekane pred papežem in vsklikanje nanj se je preselilo v redakcije italijanskih nacionalističnih listov, ki gostobesedno hvalijo papeža in njegov nastop ob izvolitvi. Z izbranimi izrazi poročajo o dogodku in povsodi kar prekipelava občinstvo povdarjanja italijanskega značaja papeževnega nastopa. Papež je blagoslovil italijansko ljudstvo, papež je blagoslovil Italijo. Pij XI. je pravi italijanski papež. Evviva! Tako doni iz italijanskih nacionalističnih listov in javno mnenje v Italiji z zadovoljstvom uživa utisk dogodka ob prvem papeževem blagoslovu.

Vatikanska gospoda se je spogledala in videtili so občutili, da se je papeštvo zopet preveč nacionalno izpostavilo. Preveliko je bilo nagajanje do italijanske množice in do Italije. Kaj poročajo zunanji svet? Konklavni maršal princ Chigi je takoj na to sporazumno s konklavnim tajnikom poslal agenciji Stefani naslednje poročilo: »Njegova Svetost papež Pij XI., pridržujoč si povsem nedotakljive pravice cerkve in svete stolice, glede katerih je prisegel, da jih bo trdno branil, je podelil svoj prvi blagoslov z zunanje ločnice nad trgom sv. Petra s posebnim namenom, da naj bo blagoslov namenjen ne samo na trgu sv. Petra navzočim, ne samo Rimu in Italiji, marveč vsem narodom in rodovom in prinese naj vsem napoved onega splošnega pomirjenja, ki si ga vsi tako goreče želimo.« Chigi je hotel nekaj popraviti in naravnati papežev bla-

goslov s trga sv. Petra na firmi svet. Ali poizkus ni povsem uspel. Naravno, da mora papež pri takem blagoslovu misliti na vesoljno katoličanstvo, ali naravno na je pri Rattiju, da je na svojem visokem mestu kar zagorel italijanskega nacionalizma. Ratti je navdušen italijanski nacionalist. To se je pokazalo v Milanu lani, ko je bil ustoličen za nadškofa, to ni moglo izostati sedaj, ko je bil Ratti postavljen na sedež sv. Petra. Povsem umevno in reči moramo k temu: odkritosrčen je. Tako je vzgoren, tako so njegova čustva in s takim papežem imamo računati. Zato mu ne moremo šteti v zlo, ako je tudi v svojem visokem papeškem dostojanstvu videl pred seboj na prvo italijanski narod in Italijo. Odkritosrčno, neustrašeno je govoril v konklavu, ko je padla nanj izvolitev, tako jekleno je zvenel njegov glas tudi zunaj na balkonu napram ljudstvu. V Vatikanu pravilo: ta bo vse sam vodil. Obširne komentarje pišejo italijanski listi, strinjajoč se v tem, da bo Pijevo delovanje za Italijo plodovito. Lani je v milanski stolni cerkvi naglašal, da je papež največji okras in prestol Italije in radi njega je Rim v resnici prestolnica sveta. Kaj bi torej še imeli Italijani, ako bi nekega dne papež zapustil Rim?

Ponosna je Italija na papeža in glede na sedanje splošne razmere, ko svet želi po snrvi in miru, naberže ne bo več težko priti do polnega sporazuma tudi med Vatikanom in Kvirinalom. Ratti je spreten politik in zato gotovo v Italiji ne bo imel med vodilnimi strankami resnih nasprotnikov. Tako bo mogoče morda njemu nalažje rešiti vatikansko-kvirinalski spor, katera rešitev obeta biti Italiji v prid. Za velikost Italije pa je ves vnet papež Ratti. Bil je tudi turist in ko so ga v njegovem rojstnem kraju v Deslu imenovali za častnega člana podružnice »Alpinskih klubov«, je pisal iz Varšave, da ga neizmerno veseli delstvo, »da je velik in obsežen del planinskega sveta, ki je neprimerljiva krasota in obramba Italije, prišel v naravne meje domovine.« Taka je italijanska plat novega papeža.

Neustrašenost mu pripisuje Malahita. To je res že pokazal. Stvar cerkve same je, kako pot uhira napež, ali v njeno korist ali njevo škodo. Za nas Slovane zadostuje, da smo si na jasnem glede Petrovega naslednika in na to si bomo znali uravnati svoje stališče napram Rimu.

Dr. Henrik Steska:

O upravnem sodstvu.

Uprava (javna uprava) je eno delovanje države in njej izvršenih samoupravnih teles, ki mori na dosogo državnih smotrov in koristi samoupravnih jedinic in ki ni ne zakonodajna ne pravosodna. Zakonodajla ustvarja abstraktne pravne norme, pravosodje pa vrši civilno in kaz. sodstvo. S pomočjo upravnih organov (oblastev in raznoterih zavodov) skrbi uprava za vzdrževanje javnega reda na zunan in na notran, za pospeševanje gospodarske, socialne, prosvetne in telesne kulture. Vsa ta uprava se mora gibati v okviru zakona. Deloma se to dogaja na tak način, da zakoni točno predpisujejo delovanje upravnih organov in je njih delo le točno izvrševanje zakonitih predpisov, ki jim je smoter udeleževanje javnih interesov. Ta vrsta uprave je vezana uprava. Deloma pa uprava ni zgolj strogo izvrševanje zakonov, temveč je zakon pogostokrat prepusti določitev načina in smeri izvrševanja zakonitih predpisov, ali pa je celo dopušča, da upravnost oblast kar sama določi, ali naj v določeni smeri sploh nastopa, ali pa vsako delovanje opusti. V takih primerih je uprava povsem prosta, le ob veljavne zakone se ne sme zadržati. Upravni organi skrbijo za zadovoljevanje javnih koristi, nimajo pa zastopati interesov posameznika. Interesi posameznika uživajo tedaj potrebno zaščito s strani upravnih oblastev le v toliko, kolikor to zahteva javni interes. Res, da je v javnem interesu tudi točno izvrševanje obstoječih zakonov in brezpogojno spoštovanje tujih pravic. Pogostokrat pa upravno oblastvo določeno smer javnih interesov tako enostransko zastopa, da ne upošteva ravno kar navedenega javnega interesa, ki se tiče spoštovanja tujih pravic, in morda tudi ne raznih drugih istotako važnih javnih interesov. Imamo si- cer več upravnih stopenj ali instanc v ta namen, da višja stopnja bodisi vsled pritožbe, bodisi iz lastnega nagiba postopek nižjega oblastva preišče in vsa zadeva vnovič prečeta. Vendar tudi višje upravno oblastvo je pač upravno oblastvo, ki ne more biti povsem objektivno napram posameznikom. Upravi pa prete tudi druge nevarnosti. V upravi raznih držav se kaže mnogokrat zelo enostranski vplivi s strani dinastij, parlamentarnih večin, visoke birokracije, generalitete, veleposestva in bankarstva. Nekaj podobnega velja za samoupravo. V parlamentarni dr-

žavi je pravi nositelj, če tudi ne najvišji nositelj upravne oblasti nekak ožji odbor parlamentarne večine, saj so ministri le zaupniki onih političnih strank, ki tvorijo večino v parlamentu. Z interpelacijami v parlamentu se tedaj ne more preprečiti premostransko uvaževanje onih stremiljenj, ki so parlamentarni večini po godu. Rednim sodiščem pripada vobče le civilno in kazensko sodstvo. Redna sodišča tedaj ne vplivajo direktno na upravo. Njihov vpliv je bolj indirektn. Ona sodišča kazniva, v službenem opravilu udeležena dejanja, kolikor ne gre za ministre, katere sodišča navadno izredna sodišča. Ustava naše države pravi, da tudi kaznivost uporabljenosti oblasti in položaja državnih uradnikov v strankarske namene, kakor tudi vplivanja predavnikov na državno uslužbenstvo v ta pravem, indirektno vplivajo redna sodišča na pravičen postopek uprave tudi na ta način, da so bodisi državi ali samoupravni organi, bodisi država ali samoupravna telesa, bodisi obe vrsti (organi in dotična telesa) odgovorni za škodo, ki jo povzročijo upravnim organom vsled kršitve službenih dolžnosti. V naši državi jamčijo za teake škodo država ali samoupravo telo, dotični organi pa so njima odgovorni. Naša ustava niti ne govori o kršitvah službenih dolžnosti, temveč le o nepravilnem izvrševanju službe, kar bi se moglo tudi širše tolmačiti, vendar pa širše tolmačenje brzokone ni dopustno, ker sicer bi bilo vsako upravno sodstvo skoro odveč, a ustava ga predvideva. Redna sodišča pogostokrat tudi incidenter razsojajo o upravno-pravnih predhodnih vprašanjih in morda celo o veljavnosti upravno-pravnih uredb povodom razsojanja v glavnem, v kompetenco rednih sodišč spadajočem vprašanju. Kadar je upravi pripuščno, da le začasno kaznuje ali pa da izjemoma razsoja o zasebno - pravnih odnošjih, takrat je stranki vobče tudi dopuščno, da zahteva še presojo dotičnega primera s strani rednega sodišča. Močno vpliva na pravičnost uprave tudi časopisje. Vsa ta sredstva pa ne zadostujejo; tekoni zadnjega stoletja se je v vseh modernih državah razvilo stremiljenje po takih pravnih institucijah, ki naj omogočijo direktno, neodvisno in neinteresirano upravno kontrolo tudi pri rešitvi upravno-pravnih stvari. Pri civilno-sodnem postopku je sod-

nik neodvisen in neinteresiran, pri kazenskem sodnem postopku je sode nik istotako neodvisen, a v namenu, da bodi tudi neinteresiran, imamo posebne državne pravdnike, ki zagovarjajo državni interes. V različnih državah kontinenta so to vprašanja neodvisnega in neinteresiranega pravnega sodstva na prav različnih načini rešili. Razlikujemo v glavnem štiri tipe pravnega sodstva:

1.) Po enem tipu sodijo redna sodišča tudi o pritožbah zoper odloke upravnih oblastev (justič. država). V eni državi sodi obča kompetentno sodišče, v drugi pa kako višje ali celo vrhovno sodišče. Ta način pravnega sodstva je sicer zelo enostaven, vendar pa valed enostransko civilno-pravne ali kazensko-pravne orientacije rednih sodnikov ni posebno priporočljiv. Včasih je ta sistem tudi združen s drugim tipom. O upravnem sodstvu rednih sodišč pa pravzaprav ne moremo govoriti v onih državah, kjer sploh ni točnega razločevanja med zasebnim in javnim pravom, koder jedno in isto oblastvo vrši ne ločeno posle, ki jih po naziranju na evropskem kontinentu prištevamo, upravi in pravosodju, in kjer se delovanje upravnih organov ne smatra za delovanje gospodujočega upravičenca, temveč le za delovanje s posebnimi predpravicami obdarjene stranke napram drugim strankam. Nasprotno pa je v nekaterih državah ločitev med javnim pravom in zasebnim pravom tako strogo izvedena, da k zasebno-pravnim odnošajem ne štejemo niti onih odnosov, pri katerih nastopa država kot fiskus. Tu tedaj redna sodišča ne razsojajo niti o onih sporih, ki jih mi prištevamo k zasebno-pravnim sporom. V takih državah sodi tudi o teh zasebno-pravnih odnosih države in samouprave uprava sama odnosno posebna upravna sodišča in so te države tedaj direktno nasprotje gori omenjenih justičnih držav.

2.) Za razsojanje upravnih sporov se po drugem tipu ustanovilo posebna upravna sodišča, ki so organizirana po vzorcu rednih sodišč in ki opravljajo vobče zgolj upravno-sodne posle. Taka sodišča moramo sicer prištevati k upravi, saj ni zveze s rednim sodstvom in gre za pravičnost uprave, a v tesnejši organizaciji zvezi s upravnimi oblastmi vendarle niso. Sodniki so imenovali ali doimenovali ali za določeno dobo in neodvisni, opravili imamo tedaj s pravnimi sodniki po poklicu. To upravno sodstvo sodi ali le v eni sami stopnji ali pa v več stopnjah. V nasprotju z

K IV. sinfoničnemu koncertu orkestralnega društva Glasbene Matice, 13. t. m.

Decembra 1829 je iznenadila evropski glasbeni svet alarmirajoča vest, da je v Parizu neki Hektor Berlioz s svojimi kompozicijami obrnil splošno pozornost nase: s kompozicijami, polnimi bizarnosti in ekstravagantnosti, lemo odkrivajo neobičajen dar, ki združen s potrebnim obrazovanjem, izsiva vtisek kakor da se je javil drugi Beethoven.

Ta Berlioz, rojen 1803 v Cote St. André kot sin zdravnika, je došel leta 1822 v Pariz, da študira medicino. Navdušen po predstavah velike opere pa se je udal glasbi brez dovoljenja staršev. V konservatorijski biblioteki je študiral marljivo partiture raznih glasbenikov in postal privaten učenec Lezera. Po daljšem obotavljanju so mu dovolili roditelji, da se posveti glasbi, in on se je vpisal na konservatorij.

Jeseni 1827 leta je pričela neka izvrstna angleška gledališka družba v Parizu predstavljati Shakespeareove drame. Romantiki Viktor Hugo, A. Dumas I. del, so bili očarani. Steber družbe je bila ljubitelka Parizianov, Mis Smitson. Ali Berliozu je bil vsak početek nevarčen. Igralka Smitson, v kojoj se je zaljubil do brezumnosti, ga je ob-

bila. Štirikrat je poskušal Berlioz dobiti »Rimsko nagrado, katero se dobivali najboljši učenici pariškega konservatorija, s pomočjo katere so uživali 3-letno pravico študija klasične glasbe v Rimu. Šele leta 1830 je dosegel svoj cilj s kantato »Sardanapal«.

Ze pred tem je pariška glasbena publika z raznimi deli, uverturami in drugimi imela zadoštno predstavo o bodčnosti tega ekscentričnega talenta. Predno je začel izkoriščati študentstvo, je bila izvajana pod upravo Habeneke na konservatoriju njegova 1829. kompozirana »Fantastična sinfonia« (Epizode de la vie d'un artiste), delo v katerem je izrazil na redek način svojo bolest in nesrečno ljubezen napram igralki Mis Smitson.

Berlioz je šel nerad v Italijo; bodnje glasbene razmere v tisti dobi niso bile sijajne. Ze po 1 in pol leta se je vrnil v Pariz, noseč s soboj razne skladbe, deloma gotova, deloma skicirana. To so bili sadovi njegovega bivanja v Rimu.

Po povratku v Pariz pa si je končno pridobil srce Mis Smitsonove in se je z njo oženil. Ta zakon pa ni bil srečen. Da bi povrnil svojo slabo materialno stanje, je pisal kritike in felitone za »Gazette musicale« in »Journal de Débats«. Po navetu Paganinija, ki se je l. 1836 mudil v Parizu, je napisal sinfonijo »Harald en Italie« s obligat-

no solo-viole, za kar je dobil 30.000 frankov.

Nova dela »Requiem«, dramatična sinfonia »Romeo in Julija« (1839) in »Symphonie funebre et triumpnale« (1840), pravečena skupno s »Requiem« padlim žrtvam julijske revolucije so ga napravile za največjega živečega francoskega glasbenika. Ostala njegova dela so erateriji, posmi, spisa »Nauk o instrumentaciji« (1844), »Dirigiranje in mnoge drugih. Umrl je leta 1869 v Parizu.

Berliozov zgodovinski smisel leži v tem, da je sinfonične glasbe izvedel iz stroge forme sonate.

Od Berliozu šlo datira naslov »Programma glasb«. V silejnjem pogledu pripadajo dela Berliozu splošno francoskemu okusu. Dolana so v duhu francoske romantike; stoji nekako v bližnji sorodnosti s deli Viktora Hugo ali s slikarskimi prelovlji Delacroixa.

Za izražanje svojih poetičnih in slikarskih idej (v najširšem pomenu besede) posluževal se je Berlioz dveh pomožnih sredstev, ki sta za moderno glasbo postala dragoceni pridobitvi in sicer: Orkestralni kolorit in ideje fixe. Ta ideje fixe (motiv, — Leitmotiv) vleče se kot rdeča nit skozi vse delo, označujoč s svojim povratkom kako predstavo osebo, ali spemina. — Namesto obiljane uvedene formalne klasične varijacije je izkoristil enostavnost glasbe, menjajoč trajanje, ritem, harmonijo

in barvo orkestra, ter dal enemu in istemu motivu, da izraža različna duševna razpoloženja. Ta vrsta psiho-leških varijacij je postala princip ne samo Wagnerjeve, temveč tudi novejših kompozicijske tehnike. — S tem so pridane glavne ideje programne glasbe. Zasluga za to pridobivo je Berliozova.

Berlioz je najmarkantnejši pojav romantične glasbene dobe. Njegova sinfonična dela so polna težnje za novim, naprednim, polna gigantskega poleta in silovitosti ter ga dvigajo na stopnjo največjega glasbenika svojega naroda, kojemu naslov »Francoski Beethoven« s neumnjivo pravico pripada.

Za kino.

Dolaraki princi so vodili težko borbo za svobodo zlato. Ne s ostrimi rapirji na bojnih poljanah, ne s bombami in granatami v strelskih jarkih, ne, ne, borili so se s pomočjo dolarjev. In padli so v svetli dvorani junaki kampažne, obsežani že vedno od svojih urlikanih spremiljevalk — dolarških princez. Pred velike dvorane, kjer so se kresali duhovi, kjer je visoka pravica krapko vihtela svoj meč, so stali štiri dolarske princeze, moderno fletkane, sentimentalno žalostne, utripalo jim je srce.

Po dolgem, pustem hodniku so se nervosno uprehajale. Po glavi jim gnetovo ni brnela sladkovesela melodija:

»Me smo dolarske princeze...« Podili so se jim turbobesedni spomini na pol preteklo čase, ko je žumel kampsus, ko se vozile na idilično prijetno izlete. — Brvi! In danes stojimo me — dolarske princeze — pred stvarem pravice!

Enooka, mala Mielka se je spomnjala lepe avtomobilske vožnje, časov, ko je kot »džekinja« impenetrala gospoddom ter jim praznila žepa. In evet in sad te dirke — ah, pustu zdvoje v Belgunjah!

Druga dolarska princeza — Sivahna, drobna Pavlica z močnej vsehimi čevlji. Spominai je zamahajočaleč tja, daleč v baje doleke razposajene veseloge življenja. Toda že vedno imaj preteklo čase, ko je žumel kampsus, ko se obupano bori za uboj. Smehljaja se mu a ta smek prikriva tajnosti...

Tretja — hoketna, živahna, vlegantna Franjica mede oči okrog la strmi... Čaka, da to tudi ona pozvanja v areno na pomoč svojemu princu. Prihaja trenotek, sedaj in potem — zbeži. Beži tja ven v ledeno marto zimo...

Četrta princeza — Hilda je dekle, ki je živele in ljubile. Kako lepi se sedaj spominai na penete butiljke! Končano je vse...

Zavesa pada in dolarske princeze odhajajo v vsakdanje, provizorično življenje, ne počej: »Me smo dolarske princeze...« To so bili tpi kinematografske predstave.

James Kovaj

zgoraj omenjenima načeloma so vsi sili nekateri člani teh sodišč upravni uradniki določene položaja, ki seveda svojih funkcij ne vrše dosmrtno ali za določeno dobo, včasih pa ta upravna sodišča poleg svojih upravnosodnih funkcij vrše posle kot upravna oblastva. Ti primeri so že prehod k tipu omenjenemu pod točko št. 4.

3.) Po tretjem tipu so za izvrševanje upravnega sodstva določena navadna upravna oblastva. Upravna oblastva so v ta namen večinoma na poseben način, namreč kolektivno organizirana. Šef upravnega oblastva sodi n. pr. skupno z nekaterimi starejšimi, njemu dodeljenimi uradniki po poklicu, ali on in na določeno število od vlade, odnosno od samoupravnih teles določenih oseb iz prebivalstva razsojajo o upravnih sporih, ali pa sodi pod njega predsedstvom kolegij, sestavljen deloma iz upravnih uradnikov, deloma pa iz zastopnikov samoupravnih teles. Zaradi večjih garancij je dalje predpisan poseben postopek in člani teh upravnih sodnih oblastev so pri izrekanju pravice nezavisni, tako, da jim višja upravna oblastva glede razsodila ne smejo dajati nobenih navodil in da smejo presojati zakonitost uredb. Tudi ta način upravnega sodstva je organiziran ali le v eni ali v več stopenj. Ta tip upravnega sodstva se pogostokrat javlja v zvezi z drugim ali četrtim tipom, tako da v nižji stopnji razsojajo tu omenjena upravna oblastva, v višji pa posebno upravno sodišče ali državni svet.

4.) Po četrtem tipu izvršujejo upravno sodstvo izredna upravna oblastva kakoršna so vrhovni upravnici pridelani državnim svetom, ki sodelujejo v obširni meri pri sestavi zakonskih načrtov, pri pripravi ministrskih uredb in raznih drugih važnih upravnih aktih. Tem državnim svetom je pogostokrat odkazano tudi upravno sodstvo, v kolji namen imajo posebne oddelke.

Za nekatere posebne vrste administrativnih sporov obstajajo mnogokrat specialne upravno-sodne institucije izven okvira običnega upravnega sodstva.

Za upravno sodstvo namenjena oblastva sodijo v obče le o zakonitosti upravnega akta, t. j. o tem, ali so se z izdanim odlokom uprave kršile subjektivne pravice posameznika, ali pa le objektivno pravo. V teh primerih je možnost dana, da se razsoja zgolj kasatorično ali pa tudi reformatorično. V prvem primeru sme upravno sodišče izpodbijati upravni akt le potrditi ali razveljaviti, v drugem primeru pa sme upravno sodišče v stvari sami razsoditi, ako je stanje stvari zadostno pojasnjeno. V nekaterih državah upravna sodišča razsojajo tudi o primernosti določenih upravnih aktov.

Kakšni spori spadajo v kompetenco upravnih sodišč, je ali na splošno določeno (generalna klavzula), ali pa so posamezne vrste sporov takšne, da so po naravi stvari (enumerativna metoda). Kadar je kompetenca upravnih sodišč za razsojanje upravnih sporov na splošno določena, takrat so izzveti le izrecno naštetih spori in pa spori, glede katerih je kako specialno upravno sodišče pristojno. Razlike obstajajo dalje glede faze upravnega postopka, v kateri se sme vložiti pritožba na upravno sodišče. Zakoni nekaterih držav zahtevajo, da je v upravnih stvari odločilo vže poslednja upravna instanca in da tedaj ni več dopustna nadaljnja pritožba na kako upravno oblastvo. V drugih državah zopet zadošča, da je upravno oblastvo izdalo kak odlok. Včasih niti tega ni treba, temveč upravno sodišče brez prehodnega postopka upravnih oblastev kar na tožbo posameznika ali na predlog zastopnika javnega interesa razsoja o tem, če obstaja določen javnopravni odnos, ali pa določa, če so pogoji za gotove konstitutivne odredbe izpolnjeni, in izdaja nato določene odredbe.

Prihodnji članek bo razpravjal o načinu, kako se misli v naši državi urediti upravno sodstvo.

Spomenica pokrajinskih gledališč glede redukcije državne podpore.

— Beograd, 11. febr. (Izv.) Včeraj je bil sestanek delegatov vseh pokrajinskih državnih gledališč, razun iz Ljubljane in Zagreba. Na sestanku so delegati precizirali stališče glede redukcije gledališkega budžeta. Sprejeta je bila resolucija, ki se tiska v 1000 izvodih in izda interesiranim krogi. Resolucija naglašja, da so gledališki igralci veliko pripomogli za narodno ujedinjenje, da imajo zasluge v borbi za narodno misel proti sovražnim silam. Resolucija dalje zahteva, da se pokrajinska gledališča primerno subvencionirajo od države.

Genovska konferenca in mala antanta.

SESTANEK V BEOGRADU.

— Beograd, 11. febr. (Izv.) V vseh političnih in diplomatskih krogih zadnji čas živahno in temeljito razpravljajo o važnosti in pomenu genovske konference za malo antanto. Splošno pričakujejo, da se konferenca ne odgodi, zlasti, če se doseže sporazum med Anglijo in Francijo glede konferenčnega programa. Beograd pa se splošno pripravlja na konferenco, ki se vrši 8. marca, ali v najslabšem položaju mesec pozneje.

— Beograd, 11. februarja. (Izv.) Kot zastopnik male antante odhaja v Pariz in London češkoslovaški ministrski predsednik dr. Beneš, ki prevzame nalogo posredovalca med obema velicilama. Čim se dr. Beneš povrne s svojega potovanja iz Pariza in Londona, se skliče sestanek članov male antante v Beogradu.

— Beograd, 11. febr. (Izv.) Kakor je Vaš dopisnik že javil, se skliče v Beogradu sestanek male antante, na katerem bodo razpravljali o programu za genovsko konferenco. Ta sestanek bo 20. februarja. Na sestanku bo formulirano stališče male antante glede gospodarske konference v Genovi tako,

da mala antanta na njej nastopi kompaktno in z odločnostjo.

— Beograd, 11. febr. (Izv.) Za slučaj, da se konference udeležijo ministrski predsedniki antante, posebno Poincaré in Lloyd George, je verjetno, da odide na konferenco v Genovo tudi ministrski predsednik g. Nikola Pašić. Do danes pa še ni definitivno imenovana naša delegacija.

— Beograd, 11. febr. (Izv.) V zunanem ministristvu je sestavljena strokovna komisija, ki neopretrgoma vsak dan izdeluje in zbira material za genovsko konferenco. V to komisijo so od strani ministristva za trgovino in industrijo poslani načelniki dr. Milan Todorović in dr. Milan Radosavljević, od strani ministristva financ Andrija Jakovljević, načelnik oddelka državnih dolgov, in dr. Stojanović, ravnatelj angleško-srbske banke, od strani ministristva notranjih del Joka Anastazijević in Strahimir Miletić, sekretar ministristva notranjih zadev, ter od strani vojnega ministristva generalstabl polkovnik Milan Milovanović, pomočnik šefa generalnega štaba. Ta komisija ima dnevna posvetovanja.

Pismo iz Prekmurja.

Prekmurje si naša javnost predstavlja navadno kot zasoleno in zanemareno pokrajino, kar pa je popolnoma krivo. Poljedelstvo se goji v Prekmurju tako racionalno in prekmurški kmetovalec dela mnogo več s stroji kot v ostali Sloveniji. Ljudstvo, ki spada tesno k prebivalstvu sosedne vzhodne Štajerske tako po jeziku kakor tudi po značaju, je, kakor so to Prieki, nadarjeno, marljivo in kritično. Ker domača hrana ne more prehraniti množičnega prebivalstva, zahajajo Prekmurci že od nekdaj v velikem številu v Ameriko, drugi pa hodijo kot sezonski poljski delavci na Ogrsko, v Slavonijo in drugam. Pač ni prekmurski vasi, iz katere bi ne bil ta ali oni v Ameriki ali Slavoniji, to je sezonski poljski delavec. S temi preseljevanji in potovanji za kruhom redi Prekmurci sebe in svoje, poleg tega pa si s tem širi obzorje in bistri pojme.

Zato opazuje naše delovanje in nehanje mnogo bolj ostro, kakor si navadno mislimo. Prav dobro ve centi, kar smo mu prinesli boljšega od nadzorov, ravno tako dobro pa tudi ve, česar mu še nismo dali in kaj smo mu celo vzeli. Visoko cenijo nepristranost našega sodstva in naše uprave, uvidi korist, ki jo ima od slovenskega upravnega jezika, tudi ve upoštevati narodno šolo, kjer se uporablja razpoložljiv čas za učenje potrebnega in koristnega znanja mesto za učenje tujega jezika.

Da pa v Prekmurju ni one zadovoljnosti, kakor bi bilo želeli, temu je glavni vzrok, da temu gostu naseljenemu Prekmurju, kjer živi množično prebivalstvo, ne od nekdaj v težkih gmohtnih razmerah, Jugoslavija ravno tega ni prinesla, kar mu je najbolj potrebno, namreč pomoči v pridobivanju vsakdanjega kruha. Zadržništvo, ki je doseglo v ostali Sloveniji tako visoko stopnjo in obrodilo tako bogate sadove, je v prekmurski pokrajini neznano in nikogar ni, ki bi čutil tukaj zadružno misel.

Toda ne samo, da Prekmurju nismo dali zadostne gmohtne pomoči, še več, gmohtno, torej ravno v tem, kar občuti v današnjih težkih časih vsak človek naj-

prej in najtežje, smo Prekmurje celo oškodovali in sicer s tem, da smo mu vzeli prejšnje železniške zveze, novih pa mu nismo oddali. Železnica Murska Sobota-Hodos-Monšter (St. Gotthard) ter železnica Dolnja Lendava-Zala Egerszeg sta za Madžarov popolnoma zadostovala potrebam. Prva je vezala goranje, druga pa dolenje Prekmurje s tedanjim gospodarsko enotom. Sedaj pa Prekmurje nima nobenih železniških zvez, če tudi je že tretje leto združeno s našo državo. Kako vpliva pogled na s travo porastlo progo Murska Sobota-Hodos na ljudstvo, ki ni samo valeno železnice, ampak jo v svojih težkih gmohtnih prilikah naravnost kravro potrebuje, si pač lahko predstavljamo. Ravno tako lahko razumemo, kako hvalno agitacijsko sredstvo nudijo obupne prometne razmere v Prekmurju našim sovražnikom. Ves tovrstni in tudi osebni promet (razven osebne avtomobile zveze Murska Sobota-Dolnja Lendava, ki je v privatnih rokah) je navezan na ceste. Če prodaja, moraš dati cene, ker si trgovec odračuna dragi prevoz, če kupiš, moraš plačati dražje, ker je sedaj dragi prevoz vračunan. Tudi zidati ne more nihče, ker je dovoz potrebnih stvari predolgotrajen in predrag. Posledica slabih prometnih razmer je tudi draginja, ki je tukaj večja kot drugod.

Prva in najnujnejša potreba v Prekmurju je vzpostavitev železniške zveze. Minimum je takojšnja zgraditev železniške proge Murska Sobota-Dolnja Lendava. Ta proga bi odpravila samo najnujnejšo potrebo, a nikakor ne bi mogla zadostovati. K tej progi bi mogla priti čim prej saj se proga Murska Sobota-Ljutomer.

Če hočemo, da v Prekmurju zavladajo zadovoljnost in da postane Prekmurje naše, mu moramo ohraniti dobro sodstvo in dobro upravo, mu moramo dvigniti in razširiti šolstvo ter moramo pomagati prekmurcem prebivalstvu v njegovih težkih gmohtnih razmerah, predvsem pa moramo Prekmurje zvezati z železnicami z ostalo državo in s tem s svetom ter mu omogočiti tako duševni in gospodarski napredek.

Dr. M. R.

Snežna katastrofa.

— Sarajevo, 11. februarja. (Izv.) Po snežnih viharjih povzročena katastrofa v prometu je deloma odstranjena. Vojaškimi oddelki in železniškemu osebju se je z naporom posrečilo odkidati nekatere proge. Proga Zenica-Raštelice je sedaj svobodna. Na Ivan Planini delajo noč in dan, da očistijo progo. Tam je velikanski snež. Gorski plazovi so to progo popolnoma zasuli, le na nekaterih mestih je do 5 metrov visok snež. Kidanje snega je zelo težavno. Pričakujejo, da bo v najkrajšem času svobodna proga Sarajevo-Jablanica. Splošni položaj je nespremenjen. Povsod v Bosni in Hercegovini vlada in divja sedaj velika burja. Na progi med Lavšo in Bugojnom je še vedno popolnoma zakopan tir. Na višegradski progi stoji še vedno 1 mešan vlak tik pred tunelom km 60. Na progi Sarajevo - Bosanski Brod je tir odkidan do Vranduka. Na tej progi so bili plazovi 20 m široki in 2-4 metre visoki. Snoči ob 10.30 je šel prvi vlak proti Bos. Brodu.

— Dunaj, 11. februarja. (Izv.) Pred dnevi na vrhunec dosepevi mraz v Srednji Evropi sedaj polnjuje. Iz vseh meteoroloških postaj prihajajo poročila o večji temperaturi. Na Tirolskem je še vedno maksimum mraza, tako tudi na Koroškem. Inomost znanamuz: —17, Celovec —18. Po drugih krajih je mraz manjši. Na Dunaju —9, v Krakovu —15, v Beogradu —16, v Parizu —5, v Hamburgu —7. Jedro Srednje Evrope in Zaprane Evrope ima jasno vreme, dočim je obroč okoli Varšave proti Beogradu meglen in spremljan s snežnimi viharji.

V območju polarnega ozračja. — Dunaj, 11. februarja. (Izv.) Meteorologi smatrajo, da je iskati strahovitemu mrazu vzroka v tem, da je v Srednji Evropi nastopilo polarno ozračje. Mrzli zračni valovi so prišli iz ce-

tralne Azije in preplavili vso Evropo. Začetniki tega meseca je sporadično zavel od Atlantskega oceana gorkejši zračni val, a se je moral umakniti mrzlemu polarnemu zračnemu valu, ki je dobil premoč. Visok zračni pritisk je prišel iz Vzhodnega morja. Jedro tega zračnega pritiska je sedaj na Češkem.

— Budimpešta, 11. februarja. (Izv.) Kakor smo že javili, je Debrečn že več dni popolnoma zamezen. Od nedelje dalje niti ne morejo več pokopavati mrtvecev. Prebivalstvo trpi velikimraz, ker primanjkuje premoga in drv. V bližini se nahajajoče zaloge drv so popolnoma zamezene.

— Debrečn, 11. februarja. (Izv.) Vsed snežnih viharjev in hudega mraza se približujejo mestu ponoči volkovi v številnih tolah. Budimpeštanski brzovalci je moral vsled visokih zametov 48 ur ostati na prosti poti. Potniki so dobesedno gladovali. S 5urno zamudo je ta brzovalci včeraj zvečer dospel na debrečinski kolodvor.

Prava Sibirija na Madžarskem.

— Budimpešta, 11. februarja. (Izv.) Ogrska planota med Donavo in Tiso je spremenjena vsled velikih snežnih viharjev v pravo sibirsko planoto. Od nedelje dalje je vedno neprestano snež. Snežni viharji so v Debrečnu popolnoma zamedili ulice. Nekatere hiše v predmestju so popolnoma v snegu. Bolnice so zaprte. Mrličev ne morejo odvažati na pokopališče. Zanimivo je, da je divjačina postala popolnoma krotka in prihaja v hiše. Divji zali skalejo bo ulicah in hodijo v hiše. Je-rebčice trkajo na okna. Take snežne katastrofe že dolgo ne ocmniljo. Snež je sedaj popolnoma zmrazil.

Pristopajte k „Jugoslovenski Mailici“.

Politične vesti.

— Problem inteligencije. Pod tem naslovom je jela priobčevati zagrebška »Riječ« serijo člankov o vrlo aktualnih vprašanjih. V prvem članku citamo med drugim: »Slabo funkcioniranje uprave, zastajanje aktov po pisarnah državnih uradov, propadanje prometa, strankarstvo v uradniških vrstah, brezvestnost carinarjev, surovost, samovoljnost in podkupljivost gotovih državnih uradov, slaba trgovska in finančna politika in s njo v zvezi padanje valuta, neenaka razdelitev davkov, slabo konzularno zastopstvo v inozemstvu, neenakost uradniških plač itd. Z eno besedo: vse, proti čemur se pritožujejo »nepolitični« krogi, »publika«, vse to spada v eno prvo skupino. To seveda ni v direktni zvezi s »hrvatskim vprašanjem, marveč je to enako hrvatsko in srbsko in slovensko, enako hrvatsko-slovensko, bosansko, dalmatinsko, srbijansko, slovensko in makedonsko vprašanje. To je vprašanje splošno narodno in državno, vprašanje naše nesposobnosti, brezvestnosti in indolence, na katerem trpi vsa naša država in vse naše pokrajine. Ali ker se naši kraji medsebojno dovolj ne poznajo, ker je treba celo iz Zagreba do Beograda po voznem redu polnih 12 ur, v praksi še več, ker je tudi telefonska proga med Beogradom in Zagrebom slaba in vsaj dvakrat na teden po pol dneva neporabna, ker v Beogradu slabo čitajo latinico, a v Zagrebu še slabše cirilico, ker je cela vrsta srbijanskih politikov, ministrv, poslancev in novinarjev, ki po ujedinenju še nikdar niso bili v Zagrebu, a je tudi v Zagrebu polno politikov in časnikarjev, da ne govorimo o drugih inteligentnih poklicih, ki ali nikdar niso bili v Beogradu, ali pa niso tamkaj nikdar poskušali, da bi prišli v stik s srbijanskimi predstavitelji javnega življenja, ker je promet s sosednimi kraji naša velika država še slabši, kakor med Beogradom in Zagrebom ter valed tega medsebojno nepoznavanje še vedno, ker se vse to lahko dogaja n. pr. celo to, da govore v Beogradu o »prečanskem uradništvu kot o »avstrijski bagazi«, a v Zagrebu o srbijanskem uradništvu kot o »balkanski bagazi«. Iz te slabe zveze med Zagrebom in Beogradom, iz tega medsebojnega nepoznavanja se je rodila v Zagrebu čudna teorija, da spadajo vsi ti razlogi, ki smo jih navedli v prvo skupino, v »hrvatsko vprašanje, a v Beogradu so zopet sprejeli še čudnejšo teorijo, da so vse pokrajine zadovoljne z »beogradskim upravnim razumom Hrvatoev. Ako bi Zagreb poznal bolje Beograd, pa tudi vse druge pokrajine naše države, bi Zagrebčani hitro spoznali, da niso razlogi, ki smo jih omenili v prvi skupini, noben »splošni« razlogi neke beogradске »splošnehrvatske politike, marveč da je to neka naša »splošna« nadloga, narodna nesreča, ki tiči ob tla deloma vse pokrajine naše države, deloma pa vse takozvane »prečanske zemlje. Ako bi pa Beograd poznal bolje Zagreb, pa Hrvatsko in ostale pokrajine naše krajevine, bi hitro spoznal, da je »pampetacija nezadovoljnih Hrvatoev pač zelo komedična rešitev za našo nesposobnost in indolence, da pa to ni nobena rešitev problema nezadovoljstva v državi, zakaj to in tako nezadovoljstvo je v vseh pokrajinah naše domovine v enaki meri, kakor je tudi v Zagrebu in na Hrvatskem, a seveda tudi v sami Srbiji.« — Da, drug drugega ne poznamo, drug drugega ne zaupamo, zato govorimo o protihrvatski, o protislovenski, a na drugi strani tudi o protisrbki politiki!

— Mali zelez za dober pouk. »Slobozna Tribuna« javlja, da je te dni prišlo v neki zagrebški gostilni do ostrega spora med nekim zagrebškim novinarjem in stražnikom, ki je prišel napovedati policijsko uro. Ker je časnikar kritiziral stražniški nastop, ga je ta-le pretopal in nazadnje še odvredel v zapor. Z ozirom na ta dogodek izjavja »Slobozna Tribuna«: »Stražnik je Hrvat, kakor je Hrvat tudi novinar. Ako bi pa bil stražnik slučajno Srb, bi blokaško časopisje najbrže izrazilo ta slučaj za poseben uvodnik proti Srbom in srbijanskemu režimu. Toda tudi ta slučaj, kakor nebroj drugih, dokazuje samo, da so divji, nasilni in krivični ljudje tako med Srbi, kakor med Hrvati, in da ni noben nepošten zaradi tega, ker je slučajno Hrvat ali Srb. In zopet je to majhen zgodovinski veliki nauk, da so moramo vsi Jugoslovenci brez razlike skupno boriti proti vsem nasilnim, divjim in nepoštenim rojakom in naj se bi imenovali Srbi, Hrvati ali Slovenci. Ne na plemenski, marveč na narodni jugoslovenski podlagi v boj proti vijli«.

— Stambuljski o jugoslovenski federaciji. Dopisnik reškega lista »La Voce del Popolo« je imel z bolgarskim ministrskim predsednikom Stambuljskim razgovor o bodočih odnosih med Bolgarijo in Jugoslavijo. Stambuljski je izjavil med drugim tole: Na Balkanu se mora ustvariti velika in miroljubna država, katero bodo sosedje spoštovali. Ta država mora biti velika Jugoslavija, jugoslovenska federacija, v kateri se bodo Bolgari počutili doma tako, kakor Hrvati in Srbi. Dogodki na Bolgarskem po vojni so se razvijali v smeri federacije z Jugoslavijo. To je bil program vseh bolgarskih patriotov. Po zvezi z Jugoslavijo in Bolgarijo bi morala na sveta dva naroda, marveč tudi ostali Slovani gledati z največjim zaupanjem v bodočnost, ker v tem slučaju bo njihovi položaji na jugu zavarovan pred vsemi zunanjimi sovražniki. Velika jugoslovenska federa-

cija bi štela 20 milijonov prebivalcev, bi segala do truh morja in bi bila četrta v Evropi po svojem teritorialnem obsegu in prva po svoji gospodarski neodvisnosti.

— Ogromen primanjkljaj italijanskih državnih železnic. Nekateri italijanski listi se zadnje čase zelo resno pečejo z žalostnim stanjem italijanskih železnic. Primanjkljaj znaša 1300 milijonov. Niso pa vštete obresti od investicije glavnice, ki dosega znesek celih 17 milijard. Listi so polni nasvetov, kako bi se odpravilo razmere državnih železnic in govore o povznanju voznišne, o skrajšanju plače uslužbenecem in o poenostavljenju poslovanja. Vse z geslom: železnice morajo priti do ravnovesja!

— Svetovni listi o papežu. »La Figaro« pripisuje dejstvu, da je papež Pij XI. blagoslovil vernike iz zunanje lože skitske kapele, velik pomen. Pravi, da se posledice tega koraka sedaj še ne dajo pravilno oceniti. Čisto gotovo pa bo imel ta korak vpliv na vzhodno politiko, napram Italiji. »Le Radicale« piše, da bo novi papež, ki je bil kandidat kardinala Gasparrija, nadaljeval politiko Benedikta XV. ter se skušal na eni strani prijateljsko približati Franciji, na drugi strani pa skleniti sporazum z italijansko vlado. »Le Reveil du Nord« izjavja: Ako hoče cerkev pod novim papežem dati cesarju, kar je cesarjevega, a bogu, kar je božjega, se bo Francija Voltaira in Renana smejala, da jo volitve vso posledica svobode misli. Rimski list »Il Tempore« naglašja, da je Pij XI. velik duh, plemenita duša, ki se ne bo brigal samo za blagor cerkve, marveč tudi za blagor italijanske domovine. Londonški »Daily Telegraph« izjavja: »Predstava, da je Pij XI. blagoslovil množico z (zunanjajo) vzhodnega balkana je dokaz, da hoče novi papež napraviti konec antagonizmu med sveto stolico in Kvirinalom.«

Novinski pregled.

— »Prager Tagblatt« govori o themu divjem oceanu. Konferenca v Washingtonu se je končala, ne da bi medsebojno destitucija, s katerimi so se udeležniki poslovali, posebno močno odmevale v ostalem svetu. Uspehi kongresa pa se ne smejo podcenjevati. V dveh glavnih točkah kongresovega programa, t. j. v omejitvi pomorskega oboroževanja in v vprašanju daljnega vzhoda so doseženi rezultati, ki so svetovnozgodovinskega pomena in kazalo vso svojo veličino v razpoloženju, v katerem se je konferenca razšla, ki je neprimerno boljše od razpoloženja, v katerem se je prišla. Amerika in Japonska sta veljali za dedni sovražnici v obsegu Tihga oceana, zgodilo pa se je, privratar v zgodovini, da so se vesile, nahajajoče se v polnem razvoju svoje moči, prostovoljno zdelile za oboroževalni odmor 10 let in določile sporazumno razmerje za svojo pomorsko moč. Pogrešeno bi bilo, ako bi se podcenjevala vrednost delstva, da so si države, med katerimi je pretila izbruhnila volna v bližnjih letih, medsebojno dovolile vpogled v svoj volaški inventar. Drugi plod posvetovanj je ustvaritev sporazuma glede Kitajske. Japonska ne dobi Santunga in Klaučau pripade zopet staremu lastniku. Soditi bi se moglo, da gre tu za zmago nad Japonsko, ali v resnici je Japonska, ker se je iznebila svojih bremen, z oboroževanjem jej naraščajočih, pridobila ravno toliko, kolikor je izgubila s opuščeni teritorialnimi zahtevami. Predsednik Harding je v svojem zaključnem govoru namignil na nadaljne sestanke, ki imajo služiti sličnim cillem, t. j. pokazati le na Genovo, kjer se ima razpravljati o evropskih problemih. Ublaziti divje valove okoli Evrope razsajajoče, bo najbrže stalo mnogo več truda, nego za to, da bi bilo treba za zagotovitev miru na Tihem oceanu.

— »Stamoa« izmed vseh italijanskih listov najbolj naglašja patriotizem novega papeža. List piše: Mi Italijani gotovo ne zagrebimo ničesar napram nadnarodni zvisnosti Pija XI., ako se spomnimo z globokim zadovoljstvom odkrito patrijotičnih čustev Achilla Rattija, znanih nam vsem. Ta in oni bi mislili radi tega na možnost izkoristitv katoliškega pontifikata v čisto nacionalne svrhe. Ali mi smo trdno prepričani, da ima biti zgodovinska in moralna vrednost, katera je narasla za Italijo radi tega, ker biva v Rimu poglavar katoličanstva, ki je že skozi štiri stoletja stalno Italijan, tesno združena z nadnarodnim značjem, kateri pristaja pontifikatu in se je zelo popolnoma realiziral, odkar je Rim združen z Italijo. Rečemo še več: Ker smo trdno prepričani, in to tudi dosledno kažemo, da so najvišji interesi Italije v sedanjem težkem in kalnem povojnem času identificirajo z onimi rekonstrukcije in svetovnega pomirjenja, sodimo, da bi bil papež, ki bi pomagal z delovanjem visoke spošne duševnosti prispevati k temu pomirjenju, istočasno velik cerkveni poglavar in velik Italijan.

— »Chicago Tribune« priobčuje pismo ameriškega senatorja Mac Cormicka, ki govori o mednarodnih odnosih in jih označa za tako slabe, da ne morejo nikogar zadovoljiti. Industrijska in svetovna kriza se je še povečala vsled delstva, da zavezniške in z njimi združene države ne razumejo svojih medsebojnih problemov. Rešitev se da dobiti edino le potem mednarodnega odkritega in lojalnega razpravljanja. Ni pa se treba razburjati, ako b-kak narod v diskusiji rabl ostre fraze in pikro kritiko. To je sredstvo, da se lažje resno zainteresira za vsa ta vprašanja le po tej poti se more razviti jasnost vseh evropskih zadev. — Amerika kakor vse kaže, vedno bolj odmiha od ševanja evropskih zapletenih vprašanj.

— Prevelika kulantnost. Iz laškega okraja nam pišejo: Ko je spomladi leta 1920 prišla na krmilo dr. Breičeva vlada je bil eden prvih dr. Breičevih in Verstovskovih aktov razpust gerentskega sveta laškega okrajnega zastopa, ki je bil sestavljen iz zastopnikov vseh strank in iz raznih stanovskih skupin. Tedanega gerenta g. dr. Roša, sedanjega župana v Laškem je dr. Brejč menil, da je treba odstaviti, na njegovo mesto imenoval nekega kmeta iz Dola, za prisodnika pa je imenoval nekaj klerikalnih kmetov iz laške okolice, enega obrtnika (NSS), enega rudarja (JSDS), enega župnika, enega Samostojnca in iz milosti je pustil tudi še pok. g. Kramerja. Klerikalni kmetje so dobili absolutno večino, industrija, najvišji obdaenci in trgovci so ostali brez zastopnikov. Pri tem je ostalo do danes, ko so klerikalci že 1 in pol leta izven vlade in v najostrejši opoziciji. Niti naslednika umrlega g. Kramerja ni vlada imenovala in klerikalci gospodarijo prejšnjesleje brez prave kontrole v tako važni gospodarski instituciji, ne da bi imeli oni, ki plačujejo največ davka in doklad, niti najmanjšega vpliva na na razpolaganje z njihovimi milijoni. Posledice tega gospodarstva se kažejo povsod (opozarjamo na nov most pri Laškem i. t. d.), kljub temu pa trpi vlada že mesec in mesec do krivično in protizakonito sestavo okrajnega zastopa. Kje je zadržek? Ali v Ljubljani? Ali pri g. P. v Celju? Industrija, trg Laško, krajevne organizacije, zganite se!

— Talija. Almanak 1922. I. godiš. Uredili Djuro Berkeš, glumac i režiser, Mirko Polić, ravnatelj opere, A. V. Bek, glumac i režiser. Ciljena D 20. Osišek 1921. Naslovni list nacrtao Jos. Leović, crteži i karikature od Ivana Roča. Str. 800. Najprej bodi naglašeno: ta prvi almanah jugoslovenskih gledališč ima zdrav, koristno tendenco: napraviti zvezo med našimi gledališči in organizacijami gledal. nametnece ter opozoriti na višino napredka in cilja teh gledališč in teh organizacij. V besedi in sliki naj bi se v tem almanahu ohranili ali označili glavni delavci na polju jugoslovenske talije v preteklosti in sedanjosti. Naloga je velika: ti almanahi naj bi bili vir bodoče velike zgodovine jugoslovenske gledališke umetnosti. Do cilja je še daleč. Uredniki pa so storili kar so mogli. Če bi bili naši več dobrih urednikov, bi bil Almanah svedra lehk, če dosti boljše in še izdatno temeljitejši. Prvič so si uredniki pomagali tudi s ponatiskom, s starimi ključji i. dr. Storiili so vse, kar so mogli, da je izšel Almanah pravočasno, t. j. za novo leto. Naloga organizacij je, da bo II. letnik še boljše. Ekor more, naj pomaga! Z negativno kritiko pa ni nič pomagano. Vsebinska je bogata, poetična. Koledar je zanimiv, hrvaški - srbski, z navedbami rojstnih ali smrtnih datumov dramatičnih in opernih avtorjev, igralcev ali pevcev vseh narodov, med temi tudi nekaterih slovenskih. Te podatke bo še popolniti, ker so praktični tudi za naše novine. Nato sledi seznam vsebine jugoslovenske gledališke Niso popolni, a storiiti je v bodoče, da bodo. Kako je postal naš Pavel Golia profesor in kako da se dramaturg O. Zupančič nikjer ne omenja, je neumljivo. Naš personal je naveden celo dvakrat (str. 63 in 80), a nikoli popolnoma. Histroične igrice so jedra zadržane, biografije površne, nekatera avtobiografije edve ali preozgodnje in prav hrbljave, druge malenkostne ali vane zaljubljenosti. Tu so v. l. k. i. j. h. se ne pozna živ kar razen dotične varošice. Dobri so prispevki B. Livičevića, Iv. Vojnovića, dr. Ogrizovića, J. Ivakića, M. Bezovića in še par drugih, manje znanih avtorjev. »Sela i satirac« (z neokusnimi karikaturnimi) lahko v bodoče odneda. Slik (portretov) je dovolj, a žal, malo dobrih. V obziru je Ljubljana še najboljša zastopana. Vidno jo bil Almanah smatrali v naglici. Za I. 1922 se lahko ustvari kaj boljšega, kritično zrejšega. Toda delo je dobrodošlo in ga radi topla priporočamo.

— Udrženje gledaliških igralcev, mestni odbor Ljubljane je sklical v nedeljo 5. febr. t. l. v opernem gledališču protestni sešestanek. Po nad enourni ostri debati, katere se je udeležilo mnogo članov, predlagala se je in soglasno sprejela sledeča resolucija: Članstvo Udrženja gledaliških igralcev v Ljubljani, zbrano na sešestanku dne 5. febr. 1922 najodločneje protestira proti namerni zmanjšanja budžeta Narodnega gledališča v Ljubljani. 1) Zavedajoč se svojih dolžnosti apeliramo na vse merodajne faktore, kulturne in politične organizacije ter vse slovenske javnosti, da store vse potrebno, da se ta namera prepreči, ker bi bil vsel ta obstoj in napredok slovenske gledališke umetnosti resno ogrožen. 2) Da se nemudoma izvede odloka 601/001/22 in 80/000/22 ministrstva prosvete o regulaciji doklad članstvu Narodnega gledališča, 3) Članstvo Narodnega gledališča v Ljubljani nikakor ne sme in ne more trpeti pomanjkanja in bedo, povzročeno vsled gospodarstva uprave Narodnega gledališča v Ljubljani.

— Major Voj. D. Kostić, Sta tre, ba kao vojnik da znam? Druga predelana in znatno dopolnjena izdaja. Str. 278. Z risbami, tabelami, semljeveridom naše države ter raznimi praktičnimi navodili za vse vojaške sarže in razne vojaške stroke. Knjiga je pisana izredno praktično, jasno in ljubeznivo, a tudi v pomembnem jugoslovenskem duhu. Vojak ima tu zbrano vse gradivo, ki ga mora poznati v miru in na vojni. Lepo je na zemljevidu označeno ozemlje, ki nam je bilo po krivici vzele. Prva izdaja je bila v teku enega meseca razprodana. Ne dvomimo, da bo ta knjiga naša splošno ljubezen.

Glasbeni vestnik.

— Renome, ki si ga je znal s svojimi koncerti pridobiti prof. Karl Jerač bodi brezdomno privabil v ponedeljek, 13. t. m. v veliko uniojsko dvorano toliko resnega in za nalivajo glasbeno umetnost navdušenega občinstva, da bo dvorana razprodana in s tem kriti ogromni stroški pridridita. Spored je priobčen na plakatih. Fantastično simfonio izvaja skupaj 61 godbenikov in sicer: 16 i. violina, 14. II. violina, 9 viol. 7 čelo, 6 kontrabasov, 2 flavti, 2 oboi, 3 klarineti, 4 fagoti, 4 rogovi, 3 trombone, 1 kornet, 3 posavne, 3 tubi, 4 tolkala, 1 harfa in klavir.

— K Zvezi slovenskih pevskih zborov so se sedaj prijavila sledeča društva (zbori): 1) Pevski zbor Glasbena Matica, Ljubljana. 2) Pevsko društvo »Ljubljanski Zvon«, Ljubljana. 3) Glasbeno društvo »Ljubljana«, 4) Pevsko društvo »Slavec«, Ljubljana. 5) Pevski zbor »Zveze jugoslovenskih železničarjev«, Ljubljana. 6) Pevski zbor »Zveze jugoslovenskih železničarjev«, Ljubljana. 7) Slovensko pevsko društvo »Krkovo-Trnovo«, Ljubljana. 8) Pevski zbor društva rokodelskih pomočnikov, Ljubljana. 9) Pevski odsek gospodarskega narodnega društva za šentjakovski okraj, Ljubljana. 10) Zborovski zbor v St. Vidu nad Ljubljano. 11) Pevski zbor »Zorja«, Ljubljana.

pri Ljubljani. 12) Pevsko društvo »Lipac« v Litiji. 13) Pevsko in godbeno društvo v Guštanju. 14) Slovensko bralno društvo »Tržič«, Tržič, Gorenjsko. 15) Železničarsko pevsko društvo »Dravac«, Studenci pri Mariboru. 16) Slovensko pevsko društvo v Ptuj. 17) Glasbena Matica v Mariboru. 18) Prvo slovensko pevsko društvo »Lirac« v Kamniku. 19) Pevsko društvo »Slavija« v Glinca.

— Zveza slov. pevskih zborov hoče združiti vse slovenske pevake zborov v svrhu izpopolnitve pevake izobrazbe in jih vsestransko podpirati v njih delovanju, dvigniti našo pevsko umetnost do kar možno visoke stopnje, gojiti po velenjenih pevskih zborih poleg slovenske posebno pa še slovensko narodno pesem in pripraviti udruženje vseh jugoslovenskih pevskih zborov. Pevska društva oz. zbori, ki pristopa še niso prijavili, naj to nemudoma store. Zveza slovenskih pevskih zborov, Ljubljana, Glasbena Matica.

Sokolstvo.

— Izletni odsek I. jugoslovenskega vesokoljskega zleta v Ljubljani. V torek t. j. 14. t. m. se bo vršil ob 20. večer v Narodni kavarni (Kubova soba) sešestanek, čigar namen je konstituirati posebni odbor, ki bo proučeval, kako bi se organizirali za udeležbo letošnjega vesokoljskega zleta v Ljubljani manjši in daljši izleti po okolici Ljubljane, izleti v naša letovišča, planine in dr. znamenite kraje po Sloveniji ter drugih pokrajinah. Treba bo sestaviti različne potne načrte, zbrati večje število vodnikov, da dobe udeleženci vesokoljskega zleta točno potnjo in navodila. — Vseled tega vabimo vse Sokole, turiste, planince in sportnike, da se zanesljivo udeležijo sešestanku. Na nas, ki dobro poznamo naše kraje je: Da vsem, ki se za našo leno domovino zanimajo pomoremo. Im napravimo bivanje pri nas prijetno in potovanje olajšano, da bodo odnesli čim najlepše spomine iz naše planinske Slovenije! Odbornih S. P. D. in Sportne zveze.

— Širša seja gospodarskega odseka Ljublj. Sokola se vrši v ponedeljek 13. t. m. ob pol. 8. večer v Narodnem domu.

— Sokol II. v Ljubljani je imel svoj X. redni občni zbor dne 22. januarja t. l. ob precejšnji udeležbi članstva. Iz poročila funkcionarjev posnemamo, da šteje društvo približno 500 članov in članic. Omotni položaj ni stajen, vendar pa zadovoljiv. Redna telovadba vseh oddelkov se je kljub neugodnim razmeram in kljub temu, da je društvo med letom izgubilo načelnika in načelnico, neoprejenost in uspešno nadaljevalo skozi vse leto. Društvo se je udeležilo v častnem številu vseh sokolskih prireditelj in nastopov, ki so se v preteklem letu vršili v Ljubljani in okolici, ter pokrajinskega zleta v Osljeju. V lastni režiiji je imelo letošnji župni zlet župe Ljubljana I., ki je v moralnem oziru krasno uspel; žal, da je društvu prinesel deficit. Mnogo je pripomogel k lepemu uspehu letošnji prireditelj glasbeni odsek društva s svojo številno in že dobro izvežbano godbo. Razen glasbenega odseka ima društvo še gradbeni odsek; ta je prevzel nalogo Društva za zgradbo Sokolskega doma Sokolu II., ki se je letos v smislu saveznih predpisov razpuštilo, ki pa je v kratkih letih svojega obstanka toliko storilo, da se danes lahko reče, da je Sokolu II. stavba lastnega doma v dogledni bodočnosti zagotovljena. Novizvoljeni odbor se je takole konstituiral: Starosta dr. Otton Fetič, I. podst. dr. Milica Šubelj, II. podst. Marija prof. Sličeva, načelnik Albin Smole, načelnica Mici Vargova, tajnika Vladimir Kuščer in Pavle Kalan, blaginjak Aleksander Valjavec, matrikar Anton Vidmar, gospodar Matija Pogačnik, predsednik izobr. ods. dr. Rudolf Moie, odborniki: Milko Krapež, Janko Blagajne, Iv. Urbančičeva in Marija Puhova, namestniki Rudolf Železnik, Miroslav Ambrožič, Olga Gillichova in Ana Bambičeva.

— Sokol II. naznanja svojem članstvu, da so uradne ure odbornikov vsak ponedeljek, torek, četrtek in soboto od 7-8 ure večer v društveni sobi na rakli (telovadnica na dvorišču). Bratje in sestre se posiljavajo, da pridejo med temi urami čim prej poravnati članarino, vplačati zletni prispevek in si potrditi veljavnost izkaznice.

— Sokol I. pozivlja vse članice(ice), da plačajo v društveni prostorih na Taboru 20 K v garantijski sklad za I. jugoslov. sok. zlet. Letošnjo poravnajo članice(ice) mesečno članarino K 6.—. Urađuje se v torek, četrtek in soboto od 4.—7. popoldne.

— Sokolsko društvo VII. obvešča članstvo, da se vrši v nedeljo dne 19. februarja 1922 ob 9. dopoldne redni občni zbor v telovadnici Sokolskega doma. Imenik volilnih upravičencev je na bil v društveni telovadnici 8 dni.

— Žensko telovadno društvo v Ljubljani preedni na splošno željo članstva. dne 18. t. m. ob pol. 21. v kazinski dvorani I. čajanko, na katero že danes opozarjamo cenjene člane in prijatelje društva. Čajanke so bile v lanskim sezoni splošno priljubljene, vsled česar se nadejamo tudi letos lepega obiska. Dobrodošel vsakdo, ki simpatizira z društvom. Posebna vabila se ne bodo razpošiljala. Za odbor.

Dnevne vesti.

V Ljubljani 11. februarja 1922.

— Obš. svet Ljubljanski. Redna seja obč. sveta Ljubljanskega bo v torek, 14. t. m. ob 17. v mestni zbornici. Na dnevnem redu te seje je tudi volitev 4 članov in 4 namestnikov v mestni šolski svet. Sedanj člani mestnega šolskega sveta so bili izvoljeni pred dvema letoma in sicer na šest let, torej njih poslovna doba še ni potekla. Kdo ima pravico, tem redno izvoljenim članom šolskega sveta pred potekom poslovne dobe odvzeti mandate? Iz te moke ne bo kruha!

— Deputacija naših obmejnih občin v Beogradu. Z ozirom na vest, da se bodo v kratkem vršile v Rimu pogajanja med našo državo in Italijo zaradi definitivne določitve mej, se je napotila deputacija, v kateri so bile zastopane občina Gornji Logatec, Hotodričica, Raket, Črkljeva in Ratoča pri Kranjski gori, v Beograd, da posreduje na merodajnem mestu da se razmejitev izvrši tako, da ne bodo obmejne občine gospodarsko oškodovane. V tej deputaciji so bili g. Leopold Puncuh za občino Gornji Logatec, g. Josip Brus za občino Hotodričica, g. Josip Stržaj za Raket, g. Matija Obreza za Črkljevo in g. Anton Kavalir za Ratočo. To deputacijo je sprejel 4. t. m. ministrski predsednik Nikola Pišič. Zastopniki obmejnih občin so predložili ministrskemu predsedniku posebno spomenico ter ga prosili, naj se vlada z vso odločujočo zavzame za to, da bodo katastrofne meje občin obenem tudi državne meje in da se prepreči, da bi se razkosale posamezne vasi in selišča, ker bi značilo ta razdelitev gospodarski pogin dotičnih krajev. Ministrski predsednik Pišič je sprejel deputacijo nad vse prijazno. Naglašal je, kako ga žalosti, da je velik del dobrega slovenskega naroda odcepljen od svoje domovine. Zagotavljal je, da bo vlada doma svojim zastopnikom v Rimu strikten ukaz, da naj neomajno vstrajajo na svojem stališču, da se obmejnih katastrofalnih občin absolutno ne sme razkosati. Naglašal je končno, da la naša vlada, ako bi se v tem vprašanju ne mogel doseči sporazum s Italijo, predložila sporno stvar v smislu rapalske pogodbe nepristranskemu sodniku za katerega je po rapalski pogodbi določil predsednik avstrijske republike. Vodi je deputacijo minister za poljedelstvo g. Ivan Puncelj, ki se je veliko vnemo zavzel za težnje obmejnih občin. Naslednjega dne 5. t. m. je deputacija intervenirala tudi pri ministru zunanjih del dr. Momčilu Ninčiču. Tudi tu je bila prijazno sprejeta in dobila zagotovilo, da bo vlada storila vse kar je v njeni moči, da se urodi upravičeni zahtevi obmejnih občin. Deputacija, v kateri je edino Planina odklonila svojo udeležbo, je zapustila Beograd v prepričanju, da je vlada pripravljena z vso odločnostjo braniti interese slovenskih obmejnih občin.

— Kancelarparagraf. Z Vrhnike nam pišejo, da se je minulo nedeljo v farni cerkvi čital pastirski list (?). Približna vsebina tega pastirskega lista je bila ta-le: Učiteljstvo je dobilo naročilo od vlade, naj vzgaja šolsko mladino v sokolskem duhu ter ji naj priporoča v čitanje le demokratske časopise; bati se je, da bo zmogala liberalna stranka in če bo, bo tekle vedno kri; vlada torej zahteva, da se vzgaja mladina v protivrškov duhu. Starši, skrbite, da bodete pošiljali svoje otroke k Orlom, ker le tam bodo versko vzgojeni. Mi katoličani se ne pustimo od nikogar premagati. — Ne moremo si misliti, da bi kak škof v naši državi izdal pastirski list take vsebine, ki bi ljudstvo naravnost pozival na upor proti vladnim odredbam. Zato nujno pričakujemo zadovoljivega pojasnila s merodajne strani. Ako je poročilo resnično in se je res prebral pastirski list take vsebine, ali pa ako je dotični duhovnik na lastno pest prižnol zlorabil na navedeni način, potem ne moremo drugega reči, kakor da politikujoče duhovništvo samo izziva uporabo — kancelarparagrafa.

— Zanimive govornice so se pojavile ta teden v Ljubljani o novih stavbah in podjetjih, ki se imajo izvesti v najbližjem času. »Tihalec« dobi morda svoj moderni kinematograf za nazorne in podučne svrhe in ostane le nekaj dni na leto pridržanih in namenjenih za koncerte, ki se bodo vršili odsej v Ljubljani po natančnih, vsako leto vnaprej izdelanih načrtih. Navdušeno pozdravljamo, zlasti ker se za ta namen morda pridobi tudi Zikov kvartlet. Se zanimivejša je govornica, da se z vso resnostjo in v vsem soper dandanašnje težave potrebni pogumom misli tudi na stavbo našega — konservatorija, ki naj zraste v svoji krasoti na starbišču ali podirališču stare gimnazije na Vodnikovem trgu. Za to krasno stavbo je ali bode menda — vse to so govornice — izdelal potrebne načrte g. profesor Plečnik. Njegovi načrti so to stavbo so baje nekaj velekrasnega. V tej stavbi imamo dobili Ljubljana svoj novi pravilno zasnovani koncertni dvorani, večjo in manjšo. Poleg tega bi se ond nastanili naš konservatorij. In vse pritižijo pa bi se uporabilo za moderne večje ali manjše trgovske lokale, prirejane v podobni galeriji, kakor jih ima n. pr. Milan in druga mesta. Seveda danes vsi in vsak maje s glavjo, če se ne pripoveduje o tej bodoči — muziki.

Toda enkrat in sicer čimprej je treba na delo. In vsi merodajni faktori naj brez nepotrebnega in neustrojnega pesimizma podpro in podpirajo z vseni silami — te krasne projekte, ki so — kolikor — v pravih rokah.

— Vprašanje novih članov mestnega šolskega sveta. Kakor smo se informirali, se je vlada že prebricala o upravičenosti stališča, ki smo ga večerj zavzeli o vprašanju obnovitve mestnega šolskega sveta Ljubljanskega. Višji šolski svet je že dobil navodilo, da razveljavi svoj odlok glede obnovitve te korporacije. Vlada naroči obenem tudi občinskemu svetu Ljubljanskemu, da odstavi z dnevnega reda torkove občinske seje točko o volitvi zastopnikov v mestni šolski svet.

— Davek na poslovni promet. Kakor se nam uradno javlja, je g. minister za finance brzojavno odredil, naj davčna oblastva opuste vsako nadaljnje izvajanje uredbe o davku na poslovni promet, dokler ne dobe navodil na podlagi zakona o tem davku, ki se bistveno razlikuje od sedanj uredbe. Davčna oblastva in uradi bodo torej v bodoče omejili svoje poslovanje v zvezi s davkom na poslovni promet le na sprejemanje prostovoljnih plačil tega davka za zadnje tromesečje I. 1921.

— Zgradba poslopja za železniški inspektorat. Ministrski svet je odobril oddajo gradbenih del za poslopje inspektorata državnih železnic v Ljubljani glasm brojavke, ki jo je dobil minister dr. Žerjav, Slovenski gradbeni družbi v Ljubljani. Z gradbo poslopja se prične že prihodnji mesec. Stavba mora biti v najkrajšem času končana. Čim bo poslopje dograjeno, se inspektorat izseli iz liceja, na kar se mestni dečkiški licej preseli iz »Mladike« v svoje poslopje. Nadejati se je torej, da bo »Mladika« vsaj že prihodnje leto prišla s svojim plodonosnim delovanjem. Internat »Mladike« že dolga leta občutno pogrešamo.

— Važno za blivše državne uslužbenice iz Julijske Benečije. Vsi državni uslužbenici, ki so službovali na zasedenem ozemlju, in so sedaj nastavljeni v Jugoslaviji, pa imajo še svoje polhištvo tam in bi ga radi prepelali v Jugoslavijo, naj se nemudoma zglase na naslov: Anton Podberček, Trst, ulica Torre bianca 39/I. Priložijo naj tudi kako potrdilo italijanskih oblasti o svojem tukajšnjem službovanju.

— Naše dištevno v Češkoslovaški. Po sporočilih, ki nam dohajajo iz Prage, je velik del naših jugoslovenskih dijakov res že zapustil Prago. Mnogo jih je šlo na Polisko, zlasti v Krakov, nekaj jih je odšlo na visoke šole v Nemčijo, nekaj pa se jih nemerava napotiti celo v Gdanisko. V Pragi se je osnovala akcija, ki meri na to, da bi se z nabiranjem denarnih sredstev omogočilo nadaljno bivanje naših dijakov v Pragi. Naši dijaki upajo, da bo to akcijo podprla tudi domovina. V Brnu so dosedaj naši dijaki še niso odločili na odhod. Nameravajo vstrajati, apelirajo pa na domovino, da jim pomaga z gnotnimi podporami. Umetnost bi bilo, ako bi se uvedle po vseh večjih krajih zbirke. Našemu rodoljubnemu občinstvu topla priporočamo, naj po svojih močeh podpre pomožno akcijo za naše dištevno v Češkoslovaški.

— Naših predstojnikov ne pustimo blažiti! Dobili smo tole pismo: Osmo številka »Slovenec«, »Novega časa« in »Naprejac« je pisala o nečloveškem ravnanju s slepimi, zlasti z invalidi. Mo gojenke, ki uživamo isto hrano in postrežbo, dokazujemo brez vsakega naveta, da je to nesramno obrekovanje, izbruh grde nehvalečnosti. Upravitelj Simončič je eden naših najboljših prijateljev, saj on je bil že med prvimi, ki so se trudili za ustovitev našega zavoda. Njegovo neumorno, nesebično delovanje je jasen dokaz odkritosrčno ljubezni. V naši hiši se je izumila nezadovoljnost. Nekdo je po nesrečnem naključju zašel v naš zavod in zdaj nam hoče zagospodovati. Naša hrana je kljub grozni draginji primeroma dobra. Za pet dinarjev na dan ne moremo zahtevati pečenih piščancev, to razvidi vsak. Ker so se slepi invalidi zaradi hrane že poprej javno pritoževali; pridellja jih je vlada glede hrane s 1. febr. invalidskemu domu. Če so bili brez jedi, so bili sami krivi, ker se niso hoteli tja potruditi. Pišemo iz lastnega nagiba, ker nam narekuje čut hvalečnosti. — Gojenje zavoda slepcev.

— Iz zdravstvene službe. Ministrstvo za narodno zdravje je dodelilo g. dr. med. univ. Milka Gnezdo dr. žavnih bolnic, oddelku za infekcijske bolezni v Beogradu.

— Varstvo ptic pevk. V velikem mrazu in snegu poginjajo ptice od lakote. Krmi jih nobeden. Pred leti je natresalo po mestu živež lačnim pticam danes razpuščeno »društvo za varstvo živali«. Ker nečemo, da bi ostali mestni nasadi brez ptičjega petja v spomladi in so tem nasadom ptice radi pokončevanja mrčesa tudi zelo koristne, hoče prevzeti »Slov. lovsko društvo« oskrbo zapuščenih ptic pevk. In da si krife deloma stroške, bo nabiralo v nedeljo po mestu v ta namen. Vsi ljubitelji narave naj se spomnijo svojih dobrih prijateljev z malim darom. Tisti, ki bodo nabirali v ta namen, bodo nosili lovsko znake in legitimacijo.

— Važno za invalide. Po zadnjih nadpregledih se od dne do dne množe prošnje invalidov za podpore zlasti pa za obloko, prosilci so pa po pretežni večini le 40%, 30%, 20% in le začasnno delazmožni, deloma se nahajajo med njimi tudi taki, kateri se povodom zadnjih nadpregledov sploh ni priznalo za invalide, ker se je njih hiba s časom tako zboljšala, da so postali popolnoma delazmožni ali pa resne hibe, ki bi na delazmožnost prizadete uplivali, sploh obstoje ali niso. S tem se ogromno delo pri invalidskem odseku se pomnožuje ter se posredno ovira njega brezhibno poslovanje v važnejših in resnejših zadevah, vsakdo mora na neglede na delo uvideti, da spriču skromnega kredita, ki je odseku na razpolago, ni mogoče vsem takim, deloma povsem neutemeljenim prošnjam ustreči. Invalidski odsek se čuti torej primoran razglasiti, da se odsej prošnje za podpore bodisi v denarju ali obloki takih invalidov, ki so le 50 ali manj % delazmožni, v bodoče ne bodo več upoševale, da se na nje ne bo odgovarjalo ter jih v obče ni predlagati. Borbi se mora z ogromnimi težkočami, da zamore iz dovoljenega kredita oskrbovati vsaj najbednejše med bednimi, t. j. popolnoma delazmožne invalide-hiralec ter izdatno pomaga takim težkim invalidim, ki so vedle svoje hibe ne morejo zadostno pravižljati in so poag tega brez svojcev in vsakih sredstev.

— Detela mi Detela? G. Milan Detela, glavna priča v procesu proti dolarskim princem, se je zglasil v našem uredništvu ter izjavil, da se je pod Avstrijo kot uradni moral podpisovati z dvema it., ker je bilo njegovo ime taklo pisano v kratkem listu, ki ga je napisal župnik Jakob Gross v Zagorju na Savi. Original tega krstnega lista je nam predložil.

— Evangelizacija cerkvena občina. V nedeljo, dne 12. t. m. se ne vrši božja služba. Pribodna služba božja se vrši dne 19. t. m.

— V kraljestvu palčkov, to igro priredi ljudska šola na Viču v dnevi 11., 12., 18. in 19. svečana. Pričetek ob pol. 18. večer. Sobotni predstavi sta namenjeni samo mladini, nedeljski vsem. Dne 11. in 12. svečana se vrši igra v Sokolskem, 18. in 19. svečana v Društvenem domu na Viču. Čisti dobiček je namenjen za šolsko knjižnico in se zato preplačila hvaležno sprejemajo. Ki obilni udeležbi vabimo roditelje in prijatelje šolske mladine. Viški učiteljski zbor.

— Zdravniškega društva v Mari. boru občni zbor se vrši v četrtek 16. febr. 1922 ob 6. večer v gostilni »Maribore« na Grškiem trgu v Mariboru. Zdravniki, ki žele prenočiti v Mariboru, naj se dva dni pred občnim zborom javijo pisemno pri društvonem tajniku. (Pristopajo za objavo ni bila priložena, na prosimo, da se jo nam pošljete)

— Klerikalni akademski krožek »Janez Krek« v Pragi. Krožek klerikalnih akademikov v Pragi, ki al je nadel ime »Janez Krek«, je bil doslej pod okriljem akademskega društva »Jugoslavjac«. V zadnjem času pa je prišlo med večino »Jugoslavjcev« in klerikalnimi dijaki do ostrih sporov, kar je imelo za posledico, da je bil krožek »Janez Krek« izključen iz »Jugoslavjcev«.

— Continental. Hannover opozarja na oglaš, s katerimi prijemno te dni, od najznamenitejših in največje tovarne Evrope gumijavih izdelkov (12 tisov delavcev) Continental v Hannoveru. Zastopstvo teh tovarov je prevelik naš staroznani sportemen in nekdanji biciklistki prvak Viktor Bohinec.

— Iz Celja nam piše g. dr. Fritz Zangger, tamkašnji odvjetnik, da se ni nikdar in proti nikomur izrazil: »Stvar za Nemce stoji dobro, kmalu bodo zopet vzele pri nas frankfurterce. Previ, da za to izjavo jamči s častno besedo.

— Odstavljen župan. Vlada je odstavila župana v Račjem Frana Kobana, ker je samostojno podlašiloval v svoji občini policijsko oro. Koban je nemškiutar.

— V Zelen je umrl tamkašnji žilvinozdravnik Josip Kodro. Pokojnik je bil izredno delaven mož in odločen naprednjak. Pogreb bo v nedeljo 12. t. m. Čast njegovemu spominu!

— Posipanje trotarjev. Plotični ob hišah so sploški kakor steklo. Kakor so hišni posestniki dolžni, da s plotičkov odstranjujejo sneg, tako so tudi policijske obvezani, da posipajo ledene trotarje s peskom ali pepelom. Za to policijsko odredbo se v Ljubljani živ kret ne briga, ne hišni posestniki, ne policija. Zato se ni čuditi, da se je v zadnjem času prigodilo v Ljubljani že nebroj nesreč. Ali bi se ne dalo zahtevati od dotičnikov, ki so posredno krivi teh nesreč, primerno odkodniti? Potem bi bilo to malomarnosti nemara takoj konec.

— Restavracija in kavarna pri »Sloane«. Uprava tega podjetja nam piše, da je vest o proučevanju restavracije in kavarne v hotelu »Sloane«, ki se širi po Ljubljani, neutemeljena.

— Ljubljanska kreditna banka je ustanovila v Novem Sadu podružnico, ki je pričela poslovati dne 1. febr. t. l.

— Podpore gasilnim društvom. Pokrajinska uprava za Slovenijo, oddelek za notranje zadeve, je nakazala se leto 1921 podpre iz 2 % gasilnekega sklada naslednjim društvom: Jugoslovenski gasilski zvez 8000 K, Ljubljanski gasilnemu društvu 25.000 K in vodstvom žup 15.900 K.

— Umrla je spoli po daljši boleznii gospa Valentina Šmajdkova, 80. proga profesorja dr. Šmadike. Bila je nad vse ljubezniva in skromna žena ter iskrena rodoljubkinja. Sokol v Štepanji vsaj jo ohrani kot svojo marljivo sodo.

lavko pri društvenih prireditvah v trajnem spominu. Počivaj v miru, blaga — Smrtna kosa. Na Vrhniki je umrl g. Franc Poljanšek, živino-zdravniški pomočnik.

— Zeparji na električni železnici. Gospodčin Emilij Laisbacher je bila danes ob 11. uri dopoldne med vožnjo od »Evrope« do glavne pošte ukradena denarnica z 300 K in okoli 3000 K vredna zlata ura z verižico.

— Drenanje po Ljubljani. Policijski ravnanje po Ljubljani najstrožje prepoveduje drenanje po zamrznili Ljubljani. Kogar se zaloti, bo obsojen kaznovan, poleg tega se bodo zagovarjali tudi stariši.

— Prijet tihotapec ponarejenih 1000 lirk bankovcev. Policija je prišla nekega Frana Zigona iz Ormoža, ki je skušal lani vtihotapiti sedem ponarejenih 1000 lirk bankovcev in jih hotel srameniti v din. Ker je bil od oblasti zasledovan in so mu postala tla prevoja, je pobegnil v Italijo. Pred nekaj tedni pa se je zopet vrnil v Ljubljano, kjer pa je imel smolo, da so ga aretirali. Pri njem so dobili okoli 28.000 K denarja.

— Kaznovana malomarnost. Moški Marija je v Pražakovi ulici otepala preprogo skozi okno. Pri tem pa ji je preproga padla z okna na cesto, ko je hitela ponjo, jo je nekdo med tem pobral in odnesel. Preproga je bila vredna 400 K.

— Ropa sumljiva. V Ormožu so orožniki aretirali dva sumljiva moža, ki sta hotela prekrčiti dravski most in pobegniti na Hrvaško. Kakor je dognala policija sta osumljenca udeležena roparskega umora na trgovca Rosenberga v Ptutu.

— Tatvine. Neznani tatovi so v invazivnem domu pokradli za 1300 K perila. Nož Bežalj je bila ukradena 2000 K vredna suknja. Posetniku Franju Stepiču v Hradskega vasi je bilo pokradeno obleke in denarja za 3000 K. Zel. uradniku Vladimiru K-u je bila 7. t. m. v kavarni Evropa ukradena 1500 K vredna suknja. V Kapiteljski ulici je bila hlapcu Juvanu Jožefu pokradeno več obleke in denarica s 206 kronami, v skupni vrednosti 3700 K. Neznani tat pa je v vili v trafiki Matije Marije na Gosposvetski cesti in odnesel 412 K denarja.

— Tiskovni škrt. V včerajšnjem uvodniku: Izstradana smatno čitaj v drugi koloni v zadnjem odstavku v sedmi vrsti: Mi mesto Ali in v predzadnji vrsti zamamim mesto znani; v tretji koloni v osmi vrsti sedanjega tipa mesto srednjega tipa. Druge tiskovne napake v istem članku se lahko spoznajo po smislu stavka.

— Cenjeno občinstvo opozarja gospodarska zadruga čevljarjev na svoji današnji oglas.

— Cenjene naročnike, ki še niso poslali naročil za februar, uljudno opozarjamo, da takim samudnikom prenehanje s pošiljateljstva lista dne 23. februarja t. l.

Turistika in sport.

— Za smučko tekmo za 12. febr. 1922 je dovoljena znižana vozilna je na državni železnici, med tem ko je za tekme dne 19. in 26. febr. tudi južna železnica dovolila polovično vožnjo. Opozarjamo na to prav posebno celjske in mariborske sportnike.

— S. K. Ilirija je bila pred kratkim iz malenkostnih vzrokov kaznovana po nogometnem podsvetu s trimesečno zabranjo tekem. O zadevi bo razpravljal te dni konvencionalno upravni odbor Jugoslov. nogom. saveza v Zagrebu. Ker se zd. kazni v resnici docela neosnovana, je pričakovati, da jo bo savez razveljavil.

— Občni zbor Sparte se vrši danes ob devetih dopoldne pri Novem svetu. Vstop dovoljen izključno le članom. Predsedstvo.

Na novejša poročila.

Beograd in Radičeva spomenica.

— Beograd, 11. svečana. (Izvir.) Že včeraj smo kratko javili odločno stališče beogradskega časopisa proti Radičevi spomenici na genovsko konferenco. Vsa beogradska javnost je ogorčena in enodušna v obsodbi karoka voditelja hrvatske seljačke stranke in hrvatskega bloka. Časopisje vprašuje, če je res pri nas dovoljeno propagirati veleizdajo in nastopati proti interesom države. Splošno pa naglašajo, da Radič in hrvatski blok absolutno ne more imeti kako nade na moralno oz. dejansko po-

moč od strani antantnih vlad. Znano je sedaj dejstvo, da hrvatski blok se ni upal spomenice nasloviti na prve predstavitelje antante, marveč jo je naslovil samo na Nemce, Madžare in Italijane. Javnost zahteva, da vlada nastopi proti povzročiteljem spomenice s kazensko preiskavo, ker očitno je, da so zagrešili veleizdajo. Na včerajšnji seji ministrskega sveta je bila obširna in dolgotrajna debata o tej hrvatski spomenici. Rezultat te debate še ni znan.

Rudarska stavka na Češkem končana.

— Praga, 11. svečana. (Izvir.) Včeraj dopoldne je bil po posredovanju vlade dosežen sporazum med rudniškimi podjetniki in zastopniki rudarske strokovne zveze S tem je smatrali generalno rudarsko stavko za definitivno končano. Rudarji gredo v ponedeljek na delo.

Ministrski predsednik dr. Beneš je podal garancije in izjavo vlade, da

Odkritja o veliki sovjetski propagandi o Ameriki.

Sovjetska Rusija zlorablja akcijo za gladujoče.

— Washington, 11. febr. (Izvir.) Ameriški vladi se je posrečilo odkriti veliko in obsežno komunistično propagando, ki jo je organizirala sovjetska Rusija pod okriljem ameriške pomožne akcije gladujočim v Rusiji. Pomožna akcija je imela svojo centralo v Chicagu, od koder je potem

se zmanjša davek na premož. Na podlagi te izjave je bil potem zaključen sporazum med obojema strankama. Rudarji so bili pripravljeni sprejeti znižanje mezde, toda le za slučaj, če se znižajo cene živežu.

— Praga, 11. svečana. (Izvir.) Sredi ob 10. je bila podpisana sporazumna pogodba med podjetniki in rudarji. Rudarska stavka je končana.

— Praga, 11. svečana. (Izvir.) Sredi ob 10. je bila podpisana sporazumna pogodba med podjetniki in rudarji. Rudarska stavka je končana.

Kralj odklonil demisijsko Bonomijskega kabineta.

Sklicanje parlamenta. — Pred novimi volitvami.

— Rim, 10. svečana. (Izvir.) Včeraj je bil Orlando pri kralju. Orlando je odklonil nalogo za setavo vlade. Kralj je nato prejel Tittonija, Ne Nicole in Giolittija. Titoni je imel potem dolg razgovor z zunanjim ministrom Della Torretta. Nato je bil pri kralju Bonomi, kateremu je kralj izjavil, da ne more sprejeti demisijske njegovega kabineta. Pozval je Bonomijskega, naj skliče parlament, da se tam situacija razjasni. Pogovor s kraljem je bil izredno dolg. Bonomi je sklical ministrsko sejo, ki je trajala skoro dve uri, nadalje je imel še po-

seben razgovor z de Nicolo v svrhu, da se določi dan za sklicanje parlamenta. Najbrže se snide parlament 15. t. m. Bonomi se ne bo mogel držati. Poslanec bi se, kakor se znova kaže, mogli še naprej zediniti za De Nicolo. Razpravljalo se pa tudi že o možnostih novih volitev.

— Milan, 11. svečana. (Izvir.) Glavna zapreka za sestavo kabineta je odstranjen. Dosežen je sporazum med demokrati in klerikalci. Sporazum zadeva vprašanje svobode pouka.

Genovska konferenca.

— Berlin, 11. svečana. (Izvir.) Glasom poročil iz Londona ni angleška vlada še odgovorila na Poincarjevo noto glede dolgovnega programa konference. O glavnem vprašanju — o priznanju sovjetske Rusije razpravljajo berlinski tisk zelo obširno. Izraža bojazen oziroma upanje, da bo Rusija na konferenci iztrgana. S posebnim povdarkom in z veliko pažnjo pa razpravljajo berlinske časopisje o drugi točki francoske note glede vzpostavitve starega monarhističnega režima v Nemčiji in na Madžarskem. To točko označuje časopisje za neumestno.

— Praga, 11. svečana. (Izvir.) Ministrski predsednik dr. Beneš odhaja v Pariz in London. V Londonu ima dr. Beneš važne konference glede programa genovske konference. Dr. Beneš ima važno nalogo, da kot zastopnik male antante posreduje med Francijo in Anglijo glede sporazuma.

— Pariz, 10. svečana. Francoška vlada je besedilo svoje note za genovsko konferenco dostavila vsem francoskim poslanikom v inozemstvu.

— Pariz, 10. svečana. Agencija Havas doznava, da je angleška vlada odgovorila na noto srancoske vlade, da pristaja na vsako odgovore genovske konference in da odklanja predhodne konference zaveznikov. Izrazilo željo, da bi se zveza narodov ne udeležila genovske konference. Italijanska vlada se protivi odgoditi genovske konference.

AMERIKANCI KUPILI POSESTVA NADVOJVODE FRIDERIKA.

— Monakovo, 11. februarja. (Izvir.) »Münchener Post« javlja, da je neki ameriški konzorcijski kupil od nadvojvode Friderika, bivšega generalisima vsa njegova posestva za 200 milijonov dolarjev t. j. 500 milijard avst. kron. List pravi, da bi se morlo s to svoto popolnoma sanirati avstrijske finance.

ITALIJANSKI KONZULATI V NASI DRŽAVI.

— Beograd, 11. febr. (Izvir.) Naša kraljeva vlada je izdala eksekutivno italijanskim konzulom in sicer generalnemu konzulu v Zagrebu g. Piccardiju, generalnemu konzulu v Sarajevu g. Juliju Bolomenu, konzulu v Splitu Karlu Umiltu in konzulu v Šibeniku Mariju de Azgeli.

VOLILNI ZAKON.

— Beograd, 11. svečana. (Izvir.) Na včerajšnji seji ministrskega sveta je prišel v razpravo načrt novega volilnega zakona. Nazori strank in posamičnih ministrov so glede kandidatnih list zelo različni. Demokratije in radikalci predlagajo takozvano državno listo. Samostojna kmetijska stranka in muslimani so tej listi nasprotni.

REVIZIJA ŠUMSKIH KONCESIJ.

— Beograd, 11. svečana. (Izvir.) Pododbor za revizijo šumskih koncesij je imel včeraj sejo, na kateri je pregledal na razpolago dani material o šumskih koncesijah. Referent ministrstva za šume in rube je dobil nalogo, da na temeljitost prouči vse dosedaj podane koncesije. Nato poda poročilo pododboru. Kakor je ugotovljeno, so doslej v Srbiji izdane tri velike šumske koncesije, v Bosni in Hercegovini pa 20.

DUNAJSKA UNIVERZA ZAPRTA.

— Dunaj, 11. februarja. (Izvir.) Radi pomanjkanja premoga je dunajska univerza zaprta od ponedeljka dalje do začetka aprila. Prihodni teden se prosto odpre.

STRAHOTE LAKOTE V RUSIJI.

— Varšava, 11. februarja. (Izvir.) Listi objavljajo iz Moskve obširna poročila o strašnih lakoti v Rusiji. V krajih ob Volgi strada sedaj 25 milijonov ljudi. V kirgiški republiki strada 1.300.000 ljudi. V sibirski guberniji smarja število gladujočih 800.000 odraslih in 504.000 otrok. V stavropolski guberniji 120.000 ljudi. Otroci gladajo prste. Matere more svoje otroke, da ne gledajo njih lakote. V nekaterih okrajih je uradno ugotovljeno, da je stradanje množica jedla meso mrtvih.

ZNIŽANJE CEN ČESKI MANUFAKTURI.

— Praga, 11. februarja. (Izvir.) Kakor »Prager Presse« javlja so tekstilna tovarna sklenile znižati cene tekstilnih izdelkov in uvesti veliko konkurenco.

NOV DRŽAVNI TAJNIK V VATIKANU.

— Pariz, 11. februarja. (Izvir.) Včerajšnji »Excelsior« javlja iz Rima, da sedanji državni tajnik kardinal Gasparri v kratkem zapusti mesto državnega tajnika. Za novega tajnika bo imenovan pariški nuncij Seretti, ki v kratkem prejme kardinalski klobuk.

BORZE.

— Zagreb, 11. febr. (Izvir.) Prosti promet. Devize: Curh 59,75, 60.—, Pariz 26.—, 26,30, London 1136.—, 1140.—, Berlin 155.—, 157.—, Dunaj 4,30, 4,40, Praga 583.—, 586.—, New York —, 803.—, Budimpešta 47.—, 47,75, Valute: dolar 300.—, 302.—, —, 304.—, 306.—, 308.—, 310.—, 312.—, 314.—, 316.—, 318.—, 320.—, 322.—, 324.—, 326.—, 328.—, 330.—, 332.—, 334.—, 336.—, 338.—, 340.—, 342.—, 344.—, 346.—, 348.—, 350.—, 352.—, 354.—, 356.—, 358.—, 360.—, 362.—, 364.—, 366.—, 368.—, 370.—, 372.—, 374.—, 376.—, 378.—, 380.—, 382.—, 384.—, 386.—, 388.—, 390.—, 392.—, 394.—, 396.—, 398.—, 400.—, 402.—, 404.—, 406.—, 408.—, 410.—, 412.—, 414.—, 416.—, 418.—, 420.—, 422.—, 424.—, 426.—, 428.—, 430.—, 432.—, 434.—, 436.—, 438.—, 440.—, 442.—, 444.—, 446.—, 448.—, 450.—, 452.—, 454.—, 456.—, 458.—, 460.—, 462.—, 464.—, 466.—, 468.—, 470.—, 472.—, 474.—, 476.—, 478.—, 480.—, 482.—, 484.—, 486.—, 488.—, 490.—, 492.—, 494.—, 496.—, 498.—, 500.—, 502.—, 504.—, 506.—, 508.—, 510.—, 512.—, 514.—, 516.—, 518.—, 520.—, 522.—, 524.—, 526.—, 528.—, 530.—, 532.—, 534.—, 536.—, 538.—, 540.—, 542.—, 544.—, 546.—, 548.—, 550.—, 552.—, 554.—, 556.—, 558.—, 560.—, 562.—, 564.—, 566.—, 568.—, 570.—, 572.—, 574.—, 576.—, 578.—, 580.—, 582.—, 584.—, 586.—, 588.—, 590.—, 592.—, 594.—, 596.—, 598.—, 600.—, 602.—, 604.—, 606.—, 608.—, 610.—, 612.—, 614.—, 616.—, 618.—, 620.—, 622.—, 624.—, 626.—, 628.—, 630.—, 632.—, 634.—, 636.—, 638.—, 640.—, 642.—, 644.—, 646.—, 648.—, 650.—, 652.—, 654.—, 656.—, 658.—, 660.—, 662.—, 664.—, 666.—, 668.—, 670.—, 672.—, 674.—, 676.—, 678.—, 680.—, 682.—, 684.—, 686.—, 688.—, 690.—, 692.—, 694.—, 696.—, 698.—, 700.—, 702.—, 704.—, 706.—, 708.—, 710.—, 712.—, 714.—, 716.—, 718.—, 720.—, 722.—, 724.—, 726.—, 728.—, 730.—, 732.—, 734.—, 736.—, 738.—, 740.—, 742.—, 744.—, 746.—, 748.—, 750.—, 752.—, 754.—, 756.—, 758.—, 760.—, 762.—, 764.—, 766.—, 768.—, 770.—, 772.—, 774.—, 776.—, 778.—, 780.—, 782.—, 784.—, 786.—, 788.—, 790.—, 792.—, 794.—, 796.—, 798.—, 800.—, 802.—, 804.—, 806.—, 808.—, 810.—, 812.—, 814.—, 816.—, 818.—, 820.—, 822.—, 824.—, 826.—, 828.—, 830.—, 832.—, 834.—, 836.—, 838.—, 840.—, 842.—, 844.—, 846.—, 848.—, 850.—, 852.—, 854.—, 856.—, 858.—, 860.—, 862.—, 864.—, 866.—, 868.—, 870.—, 872.—, 874.—, 876.—, 878.—, 880.—, 882.—, 884.—, 886.—, 888.—, 890.—, 892.—, 894.—, 896.—, 898.—, 900.—, 902.—, 904.—, 906.—, 908.—, 910.—, 912.—, 914.—, 916.—, 918.—, 920.—, 922.—, 924.—, 926.—, 928.—, 930.—, 932.—, 934.—, 936.—, 938.—, 940.—, 942.—, 944.—, 946.—, 948.—, 950.—, 952.—, 954.—, 956.—, 958.—, 960.—, 962.—, 964.—, 966.—, 968.—, 970.—, 972.—, 974.—, 976.—, 978.—, 980.—, 982.—, 984.—, 986.—, 988.—, 990.—, 992.—, 994.—, 996.—, 998.—, 1000.—, 1002.—, 1004.—, 1006.—, 1008.—, 1010.—, 1012.—, 1014.—, 1016.—, 1018.—, 1020.—, 1022.—, 1024.—, 1026.—, 1028.—, 1030.—, 1032.—, 1034.—, 1036.—, 1038.—, 1040.—, 1042.—, 1044.—, 1046.—, 1048.—, 1050.—, 1052.—, 1054.—, 1056.—, 1058.—, 1060.—, 1062.—, 1064.—, 1066.—, 1068.—, 1070.—, 1072.—, 1074.—, 1076.—, 1078.—, 1080.—, 1082.—, 1084.—, 1086.—, 1088.—, 1090.—, 1092.—, 1094.—, 1096.—, 1098.—, 1100.—, 1102.—, 1104.—, 1106.—, 1108.—, 1110.—, 1112.—, 1114.—, 1116.—, 1118.—, 1120.—, 1122.—, 1124.—, 1126.—, 1128.—, 1130.—, 1132.—, 1134.—, 1136.—, 1138.—, 1140.—, 1142.—, 1144.—, 1146.—, 1148.—, 1150.—, 1152.—, 1154.—, 1156.—, 1158.—, 1160.—, 1162.—, 1164.—, 1166.—, 1168.—, 1170.—, 1172.—, 1174.—, 1176.—, 1178.—, 1180.—, 1182.—, 1184.—, 1186.—, 1188.—, 1190.—, 1192.—, 1194.—, 1196.—, 1198.—, 1200.—, 1202.—, 1204.—, 1206.—, 1208.—, 1210.—, 1212.—, 1214.—, 1216.—, 1218.—, 1220.—, 1222.—, 1224.—, 1226.—, 1228.—, 1230.—, 1232.—, 1234.—, 1236.—, 1238.—, 1240.—, 1242.—, 1244.—, 1246.—, 1248.—, 1250.—, 1252.—, 1254.—, 1256.—, 1258.—, 1260.—, 1262.—, 1264.—, 1266.—, 1268.—, 1270.—, 1272.—, 1274.—, 1276.—, 1278.—, 1280.—, 1282.—, 1284.—, 1286.—, 1288.—, 1290.—, 1292.—, 1294.—, 1296.—, 1298.—, 1300.—, 1302.—, 1304.—, 1306.—, 1308.—, 1310.—, 1312.—, 1314.—, 1316.—, 1318.—, 1320.—, 1322.—, 1324.—, 1326.—, 1328.—, 1330.—, 1332.—, 1334.—, 1336.—, 1338.—, 1340.—, 1342.—, 1344.—, 1346.—, 1348.—, 1350.—, 1352.—, 1354.—, 1356.—, 1358.—, 1360.—, 1362.—, 1364.—, 1366.—, 1368.—, 1370.—, 1372.—, 1374.—, 1376.—, 1378.—, 1380.—, 1382.—, 1384.—, 1386.—, 1388.—, 1390.—, 1392.—, 1394.—, 1396.—, 1398.—, 1400.—, 1402.—, 1404.—, 1406.—, 1408.—, 1410.—, 1412.—, 1414.—, 1416.—, 1418.—, 1420.—, 1422.—, 1424.—, 1426.—, 1428.—, 1430.—, 1432.—, 1434.—, 1436.—, 1438.—, 1440.—, 1442.—, 1444.—, 1446.—, 1448.—, 1450.—, 1452.—, 1454.—, 1456.—, 1458.—, 1460.—, 1462.—, 1464.—, 1466.—, 1468.—, 1470.—, 1472.—, 1474.—, 1476.—, 1478.—, 1480.—, 1482.—, 1484.—, 1486.—, 1488.—, 1490.—, 1492.—, 1494.—, 1496.—, 1498.—, 1500.—, 1502.—, 1504.—, 1506.—, 1508.—, 1510.—, 1512.—, 1514.—, 1516.—, 1518.—, 1520.—, 1522.—, 1524.—, 1526.—, 1528.—, 1530.—, 1532.—, 1534.—, 1536.—, 1538.—, 1540.—, 1542.—, 1544.—, 1546.—, 1548.—, 1550.—, 1552.—, 1554.—, 1556.—, 1558.—, 1560.—, 1562.—, 1564.—, 1566.—, 1568.—, 1570.—, 1572.—, 1574.—, 1576.—, 1578.—, 1580.—, 1582.—, 1584.—, 1586.—, 1588.—, 1590.—, 1592.—, 1594.—, 1596.—, 1598.—, 1600.—, 1602.—, 1604.—, 1606.—, 1608.—, 1610.—, 1612.—, 1614.—, 1616.—, 1618.—, 1620.—, 1622.—, 1624.—, 1626.—, 1628.—, 1630.—, 1632.—, 1634.—, 1636.—, 1638.—, 1640.—, 1642.—, 1644.—, 1646.—, 1648.—, 1650.—, 1652.—, 1654.—, 1656.—, 1658.—, 1660.—, 1662.—, 1664.—, 1666.—, 1668.—, 1670.—, 1672.—, 1674.—, 1676.—, 1678.—, 1680.—, 1682.—, 1684.—, 1686.—, 1688.—, 1690.—, 1692.—, 1694.—, 1696.—, 1698.—, 1700.—, 1702.—, 1704.—, 1706.—, 1708.—, 1710.—, 1712.—, 1714.—, 1716.—, 1718.—, 1720.—, 1722.—, 1724.—, 1726.—, 1728.—, 1730.—, 1732.—, 1734.—, 1736.—, 1738.—, 1740.—, 1742.—, 1744.—, 1746.—, 1748.—, 1750.—, 1752.—, 1754.—, 1756.—, 1758.—, 1760.—, 1762.—, 1764.—, 1766.—, 1768.—, 1770.—, 1772.—, 1774.—, 1776.—, 1778.—, 1780.—, 1782.—, 1784.—, 1786.—, 1788.—, 1790.—, 1792.—, 1794.—, 1796.—, 1798.—, 1800.—, 1802.—, 1804.—, 1806.—, 1808.—, 1810.—, 1812.—, 1814.—, 1816.—, 1818.—, 1820.—, 1822.—, 1824.—, 1826.—, 1828.—, 1830.—, 1832.—, 1834.—, 1836.—, 1838.—, 1840.—, 1842.—, 1844.—, 1846.—, 1848.—, 1850.—, 1852.—, 1854.—, 1856.—, 1858.—, 1860.—, 1862.—, 1864.—, 1866.—, 1868.—, 1870.—, 1872.—, 1874.—, 1876.—, 1878.—, 1880.—, 1882.—, 1884.—, 1886.—, 1888.—, 1890.—, 1892.—, 1894.—, 1896.—, 1898.—, 1900.—, 1902.—, 1904.—, 1906.—, 1908.—, 1910.—, 1912.—, 1914.—, 1916.—, 1918.—, 1920.—, 1922.—, 1924.—, 1926.—, 1928.—, 1930.—, 1932.—, 1934.—, 1936.—, 1938.—, 1940.—, 1942.—, 1944.—, 1946.—, 1948.—, 1950.—, 1952.—, 1954.—, 1956.—, 1958.—, 1960.—, 1962.—, 1964.—, 1966.—, 1968.—, 1970.—, 1972.—, 1974.—, 1976.—, 1978.—, 1980.—, 1982.—, 1984.—, 1986.—, 1988.—, 1990.—, 1992.—, 1994.—, 1996.—, 1998.—, 2000.—, 2002.—, 2004.—, 2006.—, 2008.—, 2010.—, 2012.—, 2014.—, 2016.—, 2018.—, 2020.—, 2022.—, 2024.—, 2026.—, 2028.—, 2030.—, 2032.—, 2034.—, 2036.—, 2038.—, 2040.—, 2042.—, 2044.—, 2046.—, 2048.—, 2050.—, 2052.—, 2054.—, 2056.—, 2058.—, 2060.—, 2062.—, 2064.—, 2066.—, 2068.—, 2070.—, 2072.—, 2074.—, 2076.—, 2078.—, 2080.—, 2082.—, 2084.—, 2086.—, 2088.—, 2090.—, 2092.—, 2094.—, 2096.—, 2098.—, 2100.—, 2102.—, 2104.—, 2106.—, 2108.—, 2110.—, 2112.—, 2114.—, 2116.—, 2118.—, 2120.—, 2122.—, 2124.—, 2126.—, 2128.—, 2130.—, 2132.—, 2134.—, 2136.—, 2138.—, 2140.—, 2142.—, 2144.—, 2146.—, 2148.—, 2150.—, 2152.—, 2154.—, 2156.—, 2158.—, 2160.—, 2162.—, 2164.—, 2166.—, 2168.—, 2170.—, 2172.—, 2174.—, 2176.—, 2178.—, 2180.—, 2182.—, 2184.—, 2186.—, 2188.—, 2190.—, 2192.—, 2194.—, 2196.—, 2198.—, 2200.—, 2202.—, 2204.—, 2206.—, 2208.—, 2210.—, 2212.—, 2214.—, 2216.—, 2218.—, 2220.—, 2222.—, 2224.—, 2226.—, 2228.—, 2230.—, 2232.—, 2234.—,

Trgovina z železnino
„pri Zlati lopati“
Eriavec & Turk
(prej Hammerschmidt)
Ljubljana, Valvazorjev trg 7
nasproti križevniški cerkvi.
Zaloga cementa in karbidov.

Oblačilnica za Slovenijo r. z. z o. z. v Ljubljani

priloga ogled svoje zaloge manufakture
!! Izključno češki izdelki !!

Ravnokar prispeva blago od mnogih čeških tovarn. Prispeja je tudi izbrana zaloga damskega blaga od znane brnske
tvrdke **Stassny & Schloßinger**. — Glavno skladišče v „Kresiji“, I. nadst. — Poseben vhod iz Lingarjeve ul. št. 1. —
Detajlna prodajalna v Stritarjevi ul. št. 5. Podružnica v Somboru.

petrolej

benzin 720/30, benzin 740/45, plinovo
olje za Diesel motorje, raf. strojno olje
vseh viskoznosti, cilindrovo olje in la-
votnost ponudi po najnižjih cenah
J. Mahorko d. z. o. z. Centrala
Maribor, podružnica Ptuj, zastopstvo A.
Kregar, Celje. 1008

Sobo

Izpo meblenja in mirno išče za takoj
mirna gospodinja. Ponudbe od „Mina
gospodinja 979“ na upravo Slovenskega
Naroda. 979

Posojilo

na prvo hipoteko se išče. Ponudbe
pod „Nova zgradba 994“ na upravo Slo-
venskega Naroda. 994

Trgovski pomočnik
mlad, agilen in trezen, kateri ima vese-
lje do potovanja in do lesne stroke;
vsprejme se takoj in pod ugodnimi po-
godi. Ponudbe pod „Lesna trgovina
156“ poštneleže Ljubljana. 886

Prodajo se

3 dobro ohranjeni vozovi in sicer:
Brek za 10 oseb, coupee in dvoprežna
kočija. Naslov pove uprava Slovenskega
Naroda. 1015

Jetika!

Dr. Pečnik „Jetika“ in Dr. Peč-
nik „Die Lungentuberkulose“.
Nemška izdaja je veleznimiva in
se prodaja v Nemčiji in v Švici.
Kupite obe knjigi.

Lepe, nove harmonike

živstne, se ugodno prodajo. Ogleda
se lahko pri A. Rasmberger, zaloga
gramofonov, Ljubljana, Sodna ulica 5
947

Perje

kokoške in puranske se dobi v vsaki
množini po dnevnih cenah pri E. Vaj-
da, veletrgovina s perumino, Čakovec,
Medjimurje. 997

Trgovski pomočnik

možane stroke, zanesljiv ra-
čunar in dober prodajalec. Se
sprejme. Nastop takoj. Ponudbe
z navedbo plače po d. govora. Na-
slov pove uprava Slov. Naroda. 86

Jmam načrte

za zgraditev 4 sob, kuhinje, kopalne
sobe in balkona v I. nadstropju. 2 man-
sardni sobi in event. klet, ako reflektant
nar let v naprej plača po d. govora. Na-
slov pove uprava Slov. Naroda. 1047

L. Mikuš

Ljubljana, Metel trg št. 15.
Priloga svojo zalogo
dežnikov in solčnikov
ter sprejemalnih palic
Popravile se izvršujejo točno in solidno.

Zahvala.

Za tako mnoge dokaze resničnega sožalja ob
izgubi našega ljubčka sinčka in brata

Erika Goldsteina

ki nas je tako hitro in usodepelo zapustil, se ne mo-
remo vsakemu posebej zahvaliti in izrekamo zato vsem
tem potom najtoplejšo zahvalo.

V Ljubljani, dne 11. februarja 1922.

Zalujoča rodbina Goldstein.

Žalostnega srca javimo vsem sorodnikom, prijateljem
in znancem, da je naš ljubljani oče oziroma
soprog, brat, stric i. t. d., gospod

Franc Poljanšek

živinozdravniški pomočnik

dne 11. t. m. po kratki mučni bolezni preminul v 79.
letu in bo 12. februarja 1922 popoldan ob 3. uri na
Vrhniko pokopan.

Sv. maša zadušnica se boče darovala 17. t. m.
ob 8. uri zjutraj v cerkvi sv. Pavla.

VRHNIKA, dne 10. februarja 1922.

Zalujoči ostali.

Žalostnim srcem javljam tužno vest, da nama je
umrla najina preblaga in skrbna soproga oziroma mati

Valentina Šmajdek roj. Kalan,

soproga kralj. profesorja

po daljši, mukopolni bolezni, previdena s tolažili sv.
vere, nocoj ob 1/4 10. zvečer.
Pogreb preblage pokojnice bo v nedeljo, 12. fe-
bruarja t. l. ob 1/4 4. popoldne iz hiše žalosti, Poljanška
cesta 87.

Ljubljana, 10. februarja 1922.

Dr. Josip Šmajdek, profesor na dr. učiteljsku,
soprog; — Bruno, sinček.

1000 kron nagrade

kor mi preskribo dobro išče pekarno
na prometnem kraju s stanovanjem. Na-
slov pove uprava Slov. Naroda. 982

Dve gospodični

izurjeni slovenski in nemški stenogra-
finji in strojeopisni išče popoldan-
ske službe. Ponudbe pod „Steno-
grafinji št. 26 986“ na upravo Slov.
Naroda. 986

5 m³ drv nagrade

onemu, ki mi odda prazno sobo.
Ponudbe pod „Diva 100“ na upravo
Slov. Naroda. 1005

Naprava za mrtvaške odre

pogrebnege zavoda se prodaja. Naslov
pove uprava Slov. Naroda. 993

Jur st

še primerno službo. Nastop lahke-
takoj. — Ponudbe pod „Jurist 992“ na
upravo Slov. Naroda. 992

Kočijaž

samec, ki mu je Ljubljana dobro znana
in je bil v taki službi že doli časa za-
poslen. se sprejme pri trdni Bo-
liatlo & sinova, Ljubljana. 922

Kompanion (kn)

se išče za dobro išče manufakture
trgovino v prometnem mestu Slo-
venije. Potreben kapital od 200.000 do
3.000 K. Ponudbe pod „Sijalna ho-
dočnost 917“ na upravo Slov. Nar. 917

Boben s činelo

mal in volikli, za manjši orkester
se prodaja. Ogleda se pri A. Rasm-
berger, zaloga gramofonov, Ljub-
ljana, Sodna ulica 5. 94

Modistinja

starejša oseba, zmožna voditi samostojno
tudi trgovino, se sprejme za take-
en nastop v Celju. Prednost imajo one,
ki lahko polže kavico. Ponudbe spri-
čevali je poslati na Franc Cerar,
tovarna, Domale. 99

Za gospodinjlo

pre gospa srednje starosti, va ena vsa-
kega dela, pridna in varčna kuharica,
dobra šivilja in kakemu samostojnemu
resposu tudi na deželo. Ponudbe pod
„Varčna gospodinja 1037“ na upravo
Slov. Naroda. 1037

Pozor, kolesarji!

odšijte rabljena dvokolesa v popoln
prenovo, emajliranje z ognjem in poni-
kljanje. Na željo se kolesa tudi shranijo
čez zimo.
F. Batjel, Ljubljana
Karovska cesta 4.

Ženitna ponudba

Velenosestnik, trgovec in gostilničar na
deželi, vdovec, 48 let star, z doraslimi
troci, se želi v svrhu ženitve seznaniti
z inteligentno gospodinjno ali vdovo brez
otrok, srednjih let, ki bi imela veselje
do trgovine, je pridna gospodinja in ima
nekaj premoženja. Tajnost zljamske
Resne ponudbe, če mogoče s sliko, pod
„Primorec 988“ do 15. febr. t. l. na upr.
Slov. Naroda. 988

Engrosistom

galanterijske stroke nudi se pri-
lika, vstopiti kot družabnik v to arnško
podjetje. Ponudbe, v kateri naj se na-
vede razpoložljiva svota, nasloviti pod
„Družabnik 1007“ na upravo Slovenske
Naroda. 1007

Prodaja

pet vagonov drv

se vrši na južnem kolodvoru v Ljubljani
dne 12. febr. ob 10. uri na javni
dražbi Postaja Ljubljana gl. kol. 1036

Kislo zelje

prvo vrsto, rezano in v glavah, več
vagonov, prodamo. Oddajamo na va-
gone kakor tudi manjše količine. Pis-
mena in ustmena vprašanja do torka,
14. t. m. na

Blaško št. 46

Hotel Union, Ljubljana
zastopnik trgovine „Miva d. d.“, Sarajevo.
1036

Učenec

močan s primerno šolsko nabrazbo, se
sprejme v trg. z mehanim blagom.
Hrana in stanovanje v hiši. Ponudbe na
J. Colnar, Kranj. 975

Zamenja

se lepo stanovanje v sredini mesta,
II. nadst., s 4 sobami, obsežnimi stran-
skimi prostorji s k. palnico, elektriko in
plinom, za stanovanje s 4 sobami
v pritličju s I. nadst., če mogoče z
vrtom. Ponudbe pod „Pritličje 998“ na
upravo Slov. Naroda. 998

Za skorajšnji nastop išče

električarja

starejšo, zanesljivo, izurjeno moč, veš-
tudi: opravi laž elektr. strojih. Služba
je stalna. Plača po dogovoru. Kranjska
tovarna železne, ključavničarske in ke-
vinske robe Titan d. d. Kamnik. 964

Tovorni avti

FIAT, BÜSSING, PUCH, WAF

za 2-4 tone teže, z novimi
gumijevimi obrčki se ceno
oddajo.

Appl. Auto - Handels - u.
Industrie - Ges. m. b. H.
Graz, Keplerstraße Nr. 36.

PETROLEJ BENZIN

OLJA mineralna

vsake vrste nudi po najpovoljnjej-
ših cenah

ASTRA d. d. Zagreb,
Preradovičeva 2. int.
Tel. 23-83. Brz. i Astra.

PARAMON

Gumijeva pete. Nepo-
krenljiva trajnost. Tvor-
nica: Bratislava - Petr-
žanka. Prodajni biro: Pa-
ramon Gummiindustrie,
Wien VII. Neubaugasse No. 7.

SALAMA

prvo vrsto
novo blago

povsem zrela
se dobi povsod
Prve hrustke torznice
salama, salama mesa i
maš.

M. Gavrilović
sinovi d. d.
Petrinja.

Glavno zastopstvo za Slovenijo:
R. BUNC in drug
telo - Ljubljana - Maribor.

izvrtajem uglaševanja ter popravlja gla-
sovnjave in harmonije specialno stroko-
no, točno in ceno

Potrebujemo vsako količino

tesanega lesa

3 x 3 do 4 x 4 m
4 x 5 do 6 x 6 m
5 x 6 do 8 x 8 m

Deske od 12 m/m do 50 m/m 4 do 6 m.
Ponudbe z naznakom zaloge je poslati
v nemškem jeziku na Teth d. d., To-
pola, Bačka. 887

Večje industrijsko podjetje sprejme
proti dobri plači in prostem stanovanju

jurista

ki ima ambicijo do industrije in trgo-
vine in

inženirja

stavnost, vodogredne in elektrotehnične
stroke. Pismene ponudbe s curriculum
vitae in prenosni sričevalni se pošljejo
pod „Industrija 955“ na upravo Slov.
Naroda. 955

Kontoristinja

večja slov. in nemške korespondence,
strojeopis in stenografije kakor tudi
drugih pisarniških del se sprejme v
veletrgovini v Ljubljani za takojšen na-
stop. Ponudbe z navedbo d. sedanje
službe in zahteve plače je nasloviti na
upravo Slov. Naroda pod „Stalno
mesto 92-921“. 921

Več uradnikov in uradnic

s perfektnim znanjem slovenščine in nemščine, zmognih stroje-
pisja in stenografije, tudi začetnikov, sprejme Ljubljanska kre-
ditna banka, podružnica v Mariboru. 1003

Lokomobile

1 prevozna 50/60/70 HP, vročeparna, 2 cilindrski stroj, zgrajena 1919;
1 prevozna 26/32/43 HP, vročeparna zgrajena 1918;
1 stacionarna 20/25 HP Sattlamf, zgrajena 1900, se točno oddajo.
H. Langer Graz, Maschinenbau, Broekmanngasse 87.

Naznanilo preselitve!

Cenj. občinstvu vljudno naznanjam, da sem preselil svoje
mekanično delavnico in zavod za ponikljanje iz Askerčeve
ceste nasproti Obrtne šole v Kolodvorsko ul. št. 26 v Oreh-
tovi hiši ter se nadalje priporočam naklonjenosti občinstva.
S spoštovanjem Stanislav Ponikvar.

MAKS PENN

strojna industrija in tehnične potrebe

München, Elisenstrasse 7

se priporoča, za nabavo vsakovrstnih strojev za industrijo, obrt
in elektriko, lokomobil, motorjev, kompletnih tvorniških oprav.
Specialiteta: rabljeni, dobro ohranjeni stroji in naprave, vse v
tehnično stroko spadajoče potrebščine. Jugoslovanske referenc.

Cenjenemu občinstvu vljudno naznanjam, da bom od sedaj naprej
prodajal galanterijsko blago in pisalne potrebščine

tudi na drobno.

A. OŽANIČ

Janez Trdinova ul. 2 Ljubljana Janez Trdinova ul. 2
Vogel Dunajske ceste. 1029

Knjigovodja se išče

za vodjo večje žage, prvovrstna moč lesno stroke, ki se razume
v tehničen kakor tudi v kalkulacijskem oziru te stroke, s po-
polno trgovsko prakso, zanesljiv in pošten. Ponudbe pod „Diskret,
samo prvovrstna moč“ na oglasni zavod I. Šušnik, Maribor
Slovenska ul. 15. 1013

„Agraria“

Čakovao trgovačko d. d., Čakovao

Veletrgovina s šitom in poljskimi pridelki je otvorila 1. febr. t. l.

svojo podružnico

v Zagrebu, Gundulićeva ulica 4.

Telefon 15-37. 1035 Brzjavici: AGRARIA, Zagreb

Nova, moderno urejena tvornica izdeluje zrcala raznih oblik in velikosti od najprostejših do najfinjših. Ima na izberu kristalno steklo (brušeno) v poljubnih vzorcih za opremo pohištva, za napise trdk in varnostno steklo za vrata.

MARIBOR
Vrbanova ul. 1
Brzjavi:
KRISTAL, MARIBOR

„KRISTAL“
družba z o. z., tovarna ogledal in brušenega stekla

MARIBOR
Vrbanova ul. 1
Telefon
št. 132.

Prevzema izdelavo vlaganja brušenega stekla po različnih vzorcih v medenino (Messing) za vrata i. t. d. i. t. d. — Poškodovana zrcala se prevzemajo v popravilo. — Postrežba solidna in točna. — Zmerne cene.

Bombaževa predilnica in tkalnica Tržič, Slovenija išče za skorajšnji vstop mlajšega sposobnega

trgovskega višjega uradnika (disponenta)

večletno tovarniško prakso v bombaževi predilnici in tkalnici, po ožnosti tudi v požlahtnjevalni industriji in v surovem bombažu. Ima prvovrstni proslilci z dobrim strokovnim znanjem in popolnim ovladanjem deželne in nemškega jezika pridejo v postev, potem

stenotipista(injo)
iščega v trgovskih poslih, z večletno prakso, kateri obvladuje popolnoma slovenski in nemški jezik, po možnosti tudi srbohrščino. Začetniki so izključeni. — Dopisi s curriculum vitae, presom spričeval in plačilnimi zahtevami naj se vpošlejo na zgošnji naslov.

250 Modni salon 250
Stuchly-Maške
Ljubljana, Zidovska ul. 3.
Ima v zalogi fine in najnovejše oblike ter kličane
klobuke in čepice
od K 250 — naprej.
250 Popravila za sprejemajo. Zalni klobuki vedno v zalogi. **250**

Iz Havre v Ameriko
samo 6 dni.

Edina najkrajša črta preko Havre in Cherbourga v New York.

Predprodaja ladjskih listov in železniških vozniških listov sosednih držav in vseh pojasnila v potovalni pisarni
Ivan Kraker, Ljubljana
Kolodvorska ul. 41
nasproti glavnega kolodvora.
Oglasite se vedno v naši pisarni. 9278

20. februarja
ob 3. uri pop. se bo prodalo na JAVNI DRAŽBI pri
„Koloniale“, Hrv. trg. d. d. v Zagrebu
Ulica 73.
120 zabojev po 25 steklenic
pravega francoskega
šampanjca
znamke „Charles“, „Girod“,
„Quintigni“, „Iura“, „France“.

Prodaja na primerna odlašila!
Amerikanska tvrdka
„SINGER“ živalni stroji
Bourne & Co, New York
je razširila svoje delovanje v državi SHS ter je v stanju prevzemati vse v to spadajoče posle kakor:
urejevanje tvornic s specijalnimi „Singer“ živalnimi stroji vseh vrst z električnim pogonom; poleg tega ima v zalogi vse vrste strojev za obrt in industrijo kakor tudi za rodbinsko poslobo.
Podružnice: Ljubljana, Selenburgova ulica 3
in v vseh večjih krajih države SHS.
Mehanična delavnica za popravila povečana.

CEMENTNA
STREŠNA OPEKA **ZIDNO KAMENJE**
se izdelujejo najbolje z
„AMBI“ **„PAX“**
strojem za strešno opeko strojem za zidno kamenje.
Ti stroji delajo v vseh državah celega sveta a prednačijo vsem sličnim strojem radi njihove esobite konstrukcije.
Opeka je po dobroti enaka vsakemu ilovnatemu blagu je ceno in se more proizvajati na vsakem stavbišču, prihranitev dovoznih stroškov.
— Oferti in poseti inženjerja brezplačno. —
FERRUM d. d. **ZAGREB,**
Masuraničev trg 3.

... Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani ...
naznanja,
da je otvorila 1. februarja 1922
v Novem Sadu podružnico,
ki bo poslovala pod tvrdko
Podružnica Ljubljanske
kreditne banke
v Novem Sadu.

Nova podružnica bo izvrševala vse v bančno stroko spadajoče posle, sprejemala vloge na knjižice in v tekočem računu proti ugodnemu obrestovanju, dajala vsakovrstne kredite, izvrševala nakazila v tuzemstvo in inozemstvo, prodajala in kupovala vrednostne papirje, valute in novce, sprejemala
— borzna naročila i. t. d. —

Star papir se kupuje

stalno po dobrih cenah cele vagone kakor tudi manjše množine. Ponudbe naj se pošljejo na **Združeno papirnico Vovde pri Ljubljani postaja Zalog.** 1010

Jakob Kohn i sin d. d.
Brod na Savi
veleprodaja žestih in hladnih piva (žganja in žganjih opojnih pijač)
Utemeljena 1888. Brzjavi: Alkohol i. Telefon 138.
Glavno zastupstvo tvrdke Ellinger, Fröhlich i drug. Zesta (žganja), rum, liker, rakija, šljivovica, esencije i boje. — Vino iz vlastnih neotrovnih boja (barv). broskih vinograde.
Zahtevajte cijenike!

BETON-ŽELEZOBETON- VODNE ZGRADBE- ELEKTRARNE
Stavbeno podjetje
Jnž. Laurencič & Co
IZRABA VODNIH SIL
ŽAGE-MILNI-PEZOVNI-MSE-VILE-INDUSTRIJA-STAVBE-MOSTOVI
PRORABUNI-NACRTI IN OBISK INŽENIRJA BREZPLAČNO.

Pozor! Pozor!
Vsak dan sveži kvas (drože)
iz najbolj sloveče tovarne Jugoslavije, tvornice špirita in drož, Savski Marof,
razpošilja in razprodaja po originalnih tovarniških cenah
glavna zaloga kvasa
ANTON KOLENC & DRUGOVI
VELETRGOVINA — CELJE.

POLJOPRIVREDNICI I TRGOVCI!
Skrbimo Vam pažnju, da smo iz mnogih ratnih poteškoča ponovno otpočeli sa proizvodnjom naše poznate
98/99 %-tne modre galice i umjetnog gnojiva (superfosfata).
Mi smo od sada u ugodnom položaju, da i sa ovim proizvodima oskrbljujemo naše poljoprivrednike uz umjerene cijene i u zajamčeno izvršenoj kvaliteti isto tako kao i sa svim ostalim proizvodima naših tvornica kao što su: petrolej, benzin, sve vrste mašinskih i mineralnih ulja, svijeće i. t. d.
Molimo, da nam se porudžbine čim prije pošalju, kako bi roba svakome u pravo doba stigla.
„DANICA“ d. d. za kem. proizvode
Središnjica: Zagreb, Masuraničev trg 4.
Telefoni 17 — 31, 2 — 42 i 26 — 69. 1002

Natječajni oglas.
Direkcija drž. železnica Srba, Hrvata i Slovenaca u Zagrebu, razpisuje ovime
vini natječaj (licitaciju) za isporuku
čeličnih vutrenih cijevi za lokomotive i to:
00 komada za lokom. ser. 220, vanjski promjer 46 mm nutranji prom. 40-5 mm dulj. 4085 mm
40 „ „ „ 226 „ „ 46 „ „ 40-5 „ 4285 „
75 „ „ „ 377 „ „ 46 „ „ 40-5 „ 3085 „
75 „ „ „ 324 „ „ 52 „ „ 46-5 „ 5085 „
00 „ „ „ 601 „ „ 52 „ „ 46-5 „ 5685 „
25 „ „ „ 342 „ „ 70 „ „ 64-0 „ 3935 „
00 „ „ „ 370 „ „ 52 „ „ 46-5 „ 3785 „
00 „ „ „ 375 „ „ 52 „ „ 46-5 „ 3885 „
50 kom. za lok. slov. želj. ser. 99 i 229 „ „ 44 „ „ 39-0 „ 3625 „
00 „ „ „ 170 „ „ 51 „ „ 46-0 „ 5125 „
00 „ „ „ 73 „ „ 51 „ „ 46-0 „ 5225 „
Kvaliteta ovih cijevi mora odgovarati našim posebnim propisima, koji stoje na vidu u mašin m odeljenju ove direkcije.
Ponude moraju glasniti franko Zagreb, ocarinjeno i u dinarima te se imadu bilježovati biljegovom 20 dinara. Iste moraju najkasnije do 20. marta o. g. u 12 sati prispjeti u ekonomno odeljenje e direkcije, te će se u istom odeljenju otvoriti i pročitati istoga dana. Otvorenju ponuda mogu sustvovati nudioci ili njihovi zastupnici.
Općenito važe za ovu licitaciju propisi članka 86—98 zakona o drž. računovodstvu (odel. B). Zaobinu, kavciju, koja iznosi 10%, tražena kupovnine treba položiti do 15. marta o. g. u 12 pozivom na broj ovega oglasa kod glavne blagajne potpisane direkcije u Zagrebu.
Materijal se imade dostaviti najkasnije mjesec dana o primitku narudbe.
U Zagrebu, dne 31. januara 1922.
Direkcija držav. železnica kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca u Zagrebu.

Continental
se imenuje avtomobilni obroči, izdelani v svetovnoznani tvornici istega imena v Hannoveru. Edino prava je ta-le varstvena znamka

Zahtevajte za biciklje, motocikle, avtomobile in tovarne vozove izključno samo obroč „CONTINENTAL“ kateri — ako imajo gornjo znamko — zagotovijo avtomobilistom najcenejšo vožnjo.
Glavni zastopnik za Slovenijo:
VIKTOR BOHINEC, LJUBLJANA,
Tel. intrb. 599. Poljanska cesta 5. Brzj. Contin. neu.

Velika zaloga klobukov in slamnikov se dobi pri

Franc Cerar

tovarnar v Sibu, p. Domžale.
Prevezajo se tudi stari klobuki in sliniki v popravilo pri Kovačevič i Tršan v Ljubljani, Prešernova ulica št. 5.
Sprejemanje v sredo.

Jugoslovanska banka d. d.
Deln. glavn. K 200.000.000— Centrala v Osljeku. Reserve K 50.000.000
Menjalnica v Ljubljani, Kolodvorska ulica št. 26.
Rupuje in prodaja devize in valute najkulantnejše. Obrestnje vloge na hranilne knjižice in na tekoči račun po najvišji obrestni meri.

12.

februarja (nedelja) se bo vršila prostovoljna
javna dražba
stavbenih parcel ob Dunajski cesti v izmeri 23/8 m² ob 3. pop. v gostini Kozini nasproti artiljerijske vojašnice na Dunajski cesti. Natančnejši pogoji se izvedo pri g. Mate Hafner, notarju, Miklošičeva cesta 6. 991

Projekte kakor tudi izvršitev
vodnih naprav

za izkoriščanje vodnih sil
po najmodernejših principih na podlagi 25 letnih izkušenj
v predmetni stroki

„SLOGRAD“

slovenska gradbena in industrijska d. d.

Ljubljana,

tehnična pisarna v tovarni Koršič, Sp. Slika
Telefon Interurban št. 180.

**Gospodarska zadruga
čevljarjev v Ljubljani**

R. Z. Z. O. Z., Spod. Slika, Celovška c. 82.

naznanja p. n. trgovcem s čevlji kakor tudi konzumnim društvom in slav. občinstvu, da izdeluje v lastni delavnici vsakovrstne čevlje kakor čevlje za rudarje, za gozdarske delavce in železničarje i. t. d. kakor tudi naj-luksusne čevlje za dame in gospode in finoje. Vse vrste otroških čevljev ter vse razpoložljive na drobno in debelo po vsej Jugoslaviji.

Sprejemajo se naročila po meri in udi razna popravila.

Vsa naročila se izvršujejo točno in po zmer-nih cenah.

**Zvornica kola i industrija
drvene robe d. d.**

tvornica v Mariboru izdeluje:

VOZOVE

poljedelske in druge v lahkem in težkem izdelovanju,

Poedine dele vozov

kakor kolesa, lestve itd.

Talige

okovane in neokovane.

Ročne vozičke

s strojem izdelane v serijah, vsako množino in v najkrajšem času.

Dopisi: Trnovska, Maribor, poštni predal 27/a.

**Kompletna oprema za žago
in obdelovanje lesa**

in stori:
prevozna lokomobila 18/24 HP, zgrajena 1908, — polnojarmenik na valjce 100 mm premera, pogon odspodaj, — horizontalni žarnik 1 m premera in podolžni voz, — stroj za prirejanje, utorat in vohorezni stroj 60 mm širok, — oblatica (D. ckenhobe/m.) 600 mm, — rebitas žaga, — 2 brusilna stroja — okoli 250 m tira za poljsko železnico 600 mm stročine, transmisijske in prenosnice (Vorgelege) s odda fran'o vagon Maribor. Jugoslovanska importno in eksportno podjetje inž. Rudolf Pečlin, Maribor, c. d. i. rubar-jova ulica 4. Telefon 82. 1-11

**Dunajski
mednarodni
semenj**

19. do 25. marca 1922.

nudi kupcem Jugoslavije naj-
ugodnejšo nakupno priliko.

Natančnejša rešenja o pogodnostih ročevanja in nakazilu stano-vani daje Wiener Messe A.-G. Wien, VII, Messepalast in častna zastopstva: Avstr. konzulat, Turjaški trg 5 in „Celeritas“ jugoslov. transp. dr. z o. z.

Italijansko - jugoslovensko

d. d. za industrija i trgovinu

(Uvoz - Izvoz)

Kapital: Lit. I. 500.000.

Zakonski sedež: Rim, Via della Vite, N. 1.

Podružnica in glavna poslovalnica:
Milano (5), Via Paolo da Cannobio N. 2.

Uvaž v Italijo: vola, svinje, mast, maslo, živo in zaklano perutnino, jajca, vsakovrsten les, oglje in premog, cement, topinu, esence, posušeno sadje, žol, žita itd.

Izvaž iz Italije: platneno, volneno in svileni blago, predmete iz konoplje, jute in lanu; vsakovrstne klobuke in kape ter f. se, žveplo, modro galico, kameno in morsko sol, riž, vsakovrstne čevlje, konfecijsko perilo in odevje, tehnične in mehanične predmete, pisalne stroje itd.

Za obvestila se obračajte na Jadransko banko v Jugoslaviji in Italiji.

Vse posle opravlja poslovalica v Milano.

Kostanjev les

prosto vagon in večje množine v gozdu kupi J. Pogačnik, Ljubljana, Delmatinova ul. 1/1. Posredovalci se dobro plačajo

Predam pod ugodnimi pogoji

kompletno opremo za žago

nov polnojarmenik 600 m/m, cirkularno in brus ter lokomobilo 20 — 35 HP v garantirano dobrem stanju.

Inženjer Turnšek, Ljubljana, Sodna ul. 1.

A. Smerdou

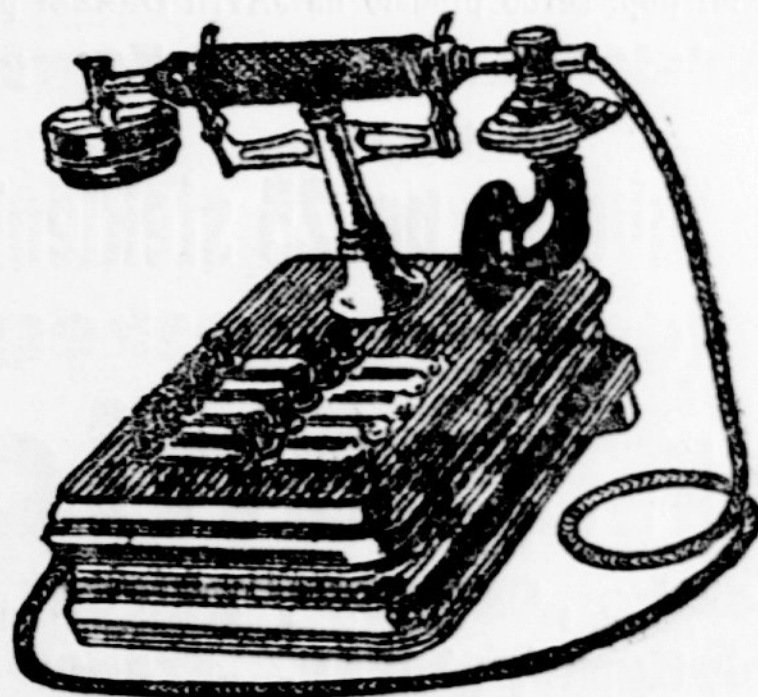
Trieste

Via Scipio Slataper 10. Tel. 26 — 00 bis.

Komisionar i predstavnik manufakturnih stovarišta. Generalni predstavnik tvornica vunene robe

**Figli di Pietro Bertotto
Vallemosso (Biella).**

Vse vrste **telefonskih** aparatov
brzobjavnih

in potrebnih za hišo in javno uporabo, kompletne telefonske centrale

„Tungsram“, Telefon št. 14-85.

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA

Podružnice:

Split, Trst, Sarajevo,
Gorica, Celje, Mari-
bor, Ptuj, Brežice.

LJUBLJANA - STRITARJEVA ULICA 2.

se priporoča za vse v bančno stroko spadajoče posle.

Prodaja srečke razredne loterije.

Telef. štev. 261 in 413.

Brzobjavni naslov: „Banka“, Ljubljana.

Delniška glavnica
K 50.000.000.

Rezervni zakladi
K 45.000.000